

حمایت از بخش خصوصی صرفاً یک حرف است

۰۳

سایر اخبار

جزئیات نامه ارزی سنگ آهنی ها به جهانگیری

۰۴

به قانون عمل کنید

۰۵

عصبانیت فعالان اقتصادی از اظهارات نوبخت / اینجا کلاس درس نیست!

۱۳

بسته جامع اصلاحات تجارت

۱۶

۳۰ اخبار انجمن

- ◀ حمایت از بخش خصوصی صرفاً یک حرف است
- ◀ جزئیات نامه ارزی سنگ آهنی ها به جهانیگری
- ◀ به قانون عمل کنید

۶ اخبار صنعت و معدن

- ◀ ماجرای استعفای دسته جمعی ۷ معاون وزیر صنعت
- ◀ مسیر توسعه پروژه های معدنی
- ◀ آزادسازی ۲۰۶ هزار کیلومتر مربع از مساحت معدنی کشور

۸ گزارش های خبری

- ◀ ۴۵ میلیارد دلار صرفهجویی ارزی از محل سنگ آهن

۱۲ اخبار بین الملل

- ◀ قرارداد اختیار معامله سنگ آهن در چین راهاندازی میشود

۳۳ اخبار اقتصادی

- ◀ عصبانیت فعالان اقتصادی از اظهارات نوبخت / اینجا کلاس درس نیست!
- ◀ بسته جامع اصلاحات تجارت

۱۸ یادداشت

- ◀ نظارت عمومی بر دولتها

۲۰ مقالات مدیریتی

- ◀ شمشیر دولبه پیچیدگی محصولات

مهرداد اکبریان، رییس هیات‌مدیره انجمن سنگ آهن ایران حمایت از بخش خصوصی صرفاً یک حرف است

موضوع حمایت از بخش خصوصی و تشکل‌ها همواره در مصاحبه‌ها و نشست‌های دولت مطرح شده و مسئولان دولتی، حمایت از بخش خصوصی را از واجبات دانسته و پیشرفت اقتصاد کشور را منوط به توجه به این بخش می‌دانند؛ اما با وجود تمامی این حمایت‌های ظاهری، به بخش خصوصی فرصت داده نمی‌شود.

این رویکرد در سال‌های گذشته و با نگاه به فعالیت‌های اتاق بازرگانی و عرصه واقعی اقدامات این بخش، به‌طور کامل مشهود است. متأسفانه در کشور فرصت‌های مهم کار و فعالیت متعلق به بخش خصوصی نیست و این اشکال بزرگ بارها از سوی نمایندگان بخش خصوصی چه در قالب تشکل و چه خارج آن، مطرح شده است. از سوی دیگر اتاق بازرگانی نیز قوی و درست عمل نکرده و به‌عنوان مادر تشکل‌ها نتوانسته در این زمینه هدایت درستی داشته باشد.

در مجموع تشکل‌ها از دو جنبه ضرر می‌کنند؛ نخست از جنبه بها ندادن به تشکل‌های واقعی، اصولی و بزرگ کشور که باعث تضعیف آن‌ها شده و در نتیجه آن، به کشور آسیب می‌رسد و دوم ثبت تشکل‌های بی‌مورد و غیرمرتبط که از ارزش واقعی تشکل‌های حقیقی می‌کاهد.

تنها راهکار خروج از این شرایط بازگشت به شرایط قبل، بها دادن به تشکل‌های بزرگ و واقعی و نیز استفاده از نظرات و مشاوره‌های انجمن‌ها و سایر تشکل‌هاست. اتاق بازرگانی موظف است رویه خود را تغییر داده و تغییرات اساسی در این اتاق ایجاد کند؛ در صورتی که اتاق بازرگانی برای خود سیاست‌گذاری نداشته باشد، نمی‌توان این انتظار را از دولت داشت؛ سیاست اشتباه دولت موجب ضعف اتاق‌های بازرگانی و نگاه کاملاً دولتی در اقتصاد کشور شده است.

اعتراض و دفاع تشکل‌ها از وظایف خود در حوزه مباحث مربوط به اتاق بازرگانی و بازرسی می‌گنجد و بر اتاق بازرگانی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و شخص وزیر نیز نظارت دارد اما متأسفانه نظارت وزیر به دلیل دریافت نکردن نظر تشکل‌ها، راهگشا نیست.

قدرت یک تشکل به اعضای آن برمی‌گردد. اگر اعضای یک تشکل، قدرتمند و آماده حضور به موقع، اعلام اعتراض و اجرای طرح باشند، تاثیرپذیری بالایی به‌همراه خواهند داشت و می‌توانند اثربخشی نیز داشته باشند.

متأسفانه تشکل‌ها دو اشکال اساسی دارند؛ نخست اینکه تشکل‌ها منتقد تمامی وقایع کشور هستند که این امر به‌خودی خود رویکرد مثبتی نیست و انتقاد بدون برنامه نمی‌تواند ارزشمند باشد و ارائه این نظرات به‌عنوان یک سند مدون در کشور گواهی بر راهکار تشکل‌هاست. دومین اشکال این است که تشکل‌ها به‌دنبال امتیاز برای صنف خاص خود هستند که این روش هم اشتباه بوده و

موجب تضعیف سایر تشکل‌ها می‌شود.

بر فرض مثال دایره بزرگ منابع کشور و دایره کوچک اصناف (چه تشکل‌ها و چه سایر انجمن‌ها) و دایره سوم اعضای تشکل‌ها هستند که تمامی این سه دایره باید در راستا و امتداد هم قرار بگیرند. منتقد منصف مشکلات داخلی کشور، علاوه بر ایراد گرفتن از دولت و حاکمیت، مشکلات خود تشکل‌ها را نیز در نظر می‌گیرد.

در طول سال‌های گذشته و به‌خصوص در دولت دوازدهم، دقیقاً همان اشکالات دولت‌های قبل تکرار شده است. علاوه بر ثبات نسبی دولت یازدهم، این دولت تصمیمات نادرستی گرفته و اشتباهات بسیاری را مرتکب شده که تمامی آن‌ها را نمی‌توان متوجه فشارهای سیاسی خارجی دانست. با بررسی مسائل و مشکلات کنونی می‌توان به‌وجود اشکالات بنیادین و اساسی در کشور پی برد که مهم‌ترین دلیل آن نادیده گرفتن نظرات کارشناسانه و خردمندانه تشکل‌ها و انجمن‌هاست.

با بررسی وضعیت فعلی بدین نتیجه می‌رسیم که راه درست‌تری نیز وجود داشته و تمامی مشکلات را نمی‌توان مربوط به جنگ تجاری و تحریم‌ها دانست. تشکل‌های بزرگ و تاثیرگذاری مانند انجمن سنگ‌آهن ایران در زمینه تکمیل زنجیره فولاد کشور بسیاری از ایرادها را به دولت گوشزد کرده که مهم‌ترین آن مربوط به نقشه راهبردی دولت به‌منظور تولید ۵۵ میلیون تن فولاد بوده است.

تشکل‌ها و انجمن‌ها سعی در گرفتن حقوق اعضای خود دارند، اما با توجه به تصمیمات کلان و دولتی وزارتخانه راهی به‌جز اطاعت و فرمانبرداری از تصمیمات اشتباه دولتی، پیش‌روی آن‌ها نیست.

اخبار انجمن

معدن ۲۴

۹۷/۰۶/۲۱

سعید عسکر زاده دبیر انجمن سنگ آهن ایران: جزئیات نامه ارزی سنگ آهنی ها به جهانگیری

انجمن تولید کنندگان سنگ آهن در مورد تعهدات ارزی صادر کنندگان مواد معدنی به اسحاق جهانگیری نامه نوشت.

سعید عسکر زاده دبیر انجمن سنگ آهن ایران در گفتگو با معدن ۲۴ گفت: درخصوص تعهدنامه ارز حاصل از صادرات نه تنها مجموعه انجمن سنگ آهن ایران که سایر تشکلهای مانند کنفدراسیون صادرات ایران نیز اعتراضاتی داشته و دارند که متوجه اصل موضوع نیست. بدیهی است که همه از بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصاد کشور استقبال می کنند اما این اتفاق نباید آنقدر بد اجرا شود که ماهیت خوب این کار تحت الشعاع قرار گیرد و بر روند کلی صادرات تاثیر منفی بگذارد. وی گفت: همانگونه که اطلاع دارید بر اساس این بخشنامه صادرکننده موظف است و تعهد مینماید تا ۹۵ درصد ارز مندرج در اظهارنامه را به چرخه اقتصادی کشور بازگرداند. تقاضا ما از دولت که طی نامه‌های به معاون اول رئیس جمهور نیز اعلام شده این است که اولاً

از آنجا که بخش قابل توجهی از هزینه صادرات، به صورت ارزی است، رقم ۹۵ درصد بسته به نوع کالا به ارقامی در حدود ۴۰ تا ۵۰ درصد اصلاح شود و یا ۹۵ درصد مذکور از مآخذ ارز مندرج در اظهارنامه «به کسر هزینههای ارزی» تعریف شود و ثانیاً با عنایت به پائینتر بودن نرخ خرید کالا با مبدا ایران نسبت به قیمتهای جهانی و منطقهای تعامل لازم به منظور قبول نرخهای اعلامی از سوی صادرکنندگان (با اخذ مستندات کافی) از سوی گمرک جمهوری اسلامی ایران صورت پذیرد.

عسکر زاده افزود: از طرف دیگر بسیاری از صادرکنندگان، کالا را براساس اعتمادی که طی سالهای طولانی بین ایشان و شریک خارجی اعم از خارجیان یا ایرانیهای مقیم کشور مقصد، به وجود آمده صادر میکنند و یا اینکه در کشور مقصد دفاتری دارند و بنابراین اجازه می دهند که شریک خارجی پس از اینکه کالا به بندری نزدیک میشود اقدام به فروش کالا به صورت تحویل فوری نمایند. قطعاً به دلیل ریسک کمتر، کالا به قیمت عادلانه به فروش میرسد. برخی نیز کالا را پیش فروش نموده و ارز حاصل را در توسعه معدن و تولید سنگ آهن هزینه نموده‌اند ولی در سامانه نیما چنین موضوعاتی ممکن نیست. وی تصریح کرد: اساساً سامانه براساس معاملات نقد طراحی شده است حال آنکه بخش عمده معاملات دنیا اعتباری است. بنابراین ظرفیت استفاده از اعتبار به عنوان یکی از مهمترین راهکارهای مقابله با تحریم به دلیل عدم تبادل ارز و همچنین حذف انتقال ارز در معاملات مانند انجام قراردادهایی همچون *By back* کاملاً از دست رفته است. در حال حاضر نیز تعداد قابل توجهی از صادرکنندگان با مشکلاتی از این دست مواجه هستند. لذا لازم است ضمن یافتن راه حل درازمدت، در کوتاه مدت نیز اسناد و مدارک موارد اینچنینی توسط مراجعی چون اتاق بازرگانی و از طریق تشکلهای تخصصی مورد ارزیابی واقع شده و در صورت صحت، از قاعده فعلی استثناء گردند. دبیر انجمن سنگ آهن. افزود: نکته قابل ذکر دیگر در روند صادرات این است که در حال حاضر خریداران خارجی هزینه ریسک خرید از ایران را با پائین آوردن نرخ خرید جبران مینمایند. از سوی دیگر خدمات قابل ارائه همچون حمل و نقل و ... را با قیمتهای افزون بر عرف

جهانی مطالبه میکنند. لذا توقف فشار بر صادرکنندگان محصولات معدنی و کاهش بوروکراسی و تسهیل شرایط صادرات خصوصاً جهت معادن کوچک و متوسط در راستای پویا کردن فضای تولید به نفع این معادن و بهبود درآمد ارزی کشور در شرایط تحریم و کمبود ارز مورد درخواست است. این موارد در راستای اعطای آزادی بیشتر به معادن کوچک و متوسط در شیوه‌های فروش و همکاری با طرفهای خارجی برای بهره‌مندی از روشهای دور زدن تحریمها توسط این معادن و جلوگیری از تحریم طرفهای قرارداد خارجی است.

عسکر زاده اظهار داشت: در بلند مدت نیز اعمال مجدد معافیت‌های مالیاتی برای صادرکنندگان مواد و محصولات معدنی کوچک و متوسط مقیاس و حذف عوارض صادراتی سنگ آهن، حداقل برای مدتی مشخص، با توجه به اهمیت تنوع بخشی به روشهای تامین و ورود ارز به کشور در شرایطی که تحریمها موجب کاهش درآمد ارزی کشور می‌شود بسیار موثر است و بدیهی است هرگونه تخلف با توجه به گواهی مبدا صادره و حجم مشخص تولید قابل شناسایی است. اگر دولت فکری به حال این فرایند ننماید لاجرم باید شاهد کاهش صادرات غیر نفتی خصوصاً در حوزه مواد معدنی باشد.

وی گفت: چنانچه بخواهم فهرست وار به مشکلات موجود در فرایند صادرات مواد معدنی اشاره کنم موارد زیر قابل ذکر است: قیمت فروش سنگ حدود ۷ دلار از قیمتی که تعهد برای بازگشت ارز میسپارد کمتر است. مابه التفاوت از کجا تامین خواهد شد؟ هزینه حمل دریایی حدود ۳۰ درصد افزایش داشته است. دولت برای حل این مشکل چه کرده است؟ هزینه حمل داخلی حدود ۳۰ درصد افزایش داشته است. این هزینه قیمت تمام شده را به شدت بالا میبرد. عوارض صادراتی برابر ۵ درصد ارزش جهانی اخذ خواهد شد. به این هزینه سایر هزینه‌های بندری و ... را بیفزایید. حقوق دولتی بر اساس فرمول ارائه شده در برخی موارد تا سیصد درصد افزایش داشته است. با توجه به جمیع موارد فوق به نظر می رسد تنها در صورتی که سنگ آهن در درب معدن به صادرکننده هبه شود امکان صادرات وجود دارد

ادامه مطلب در صفحه بعد

اخبار انجمن

به بخش خصوصی ارجاع داده می‌شود و این در حالی است که تمامی این نظرات ماه‌ها در وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی و مجموعه حاکمیت در حال بحث و بررسی است و ابلاغ نظر به بخش خصوصی صرفاً جهت اطلاع‌رسانی بوده و نه تصمیم‌سازی. متأسفانه تشکل‌ها ابزار اجرایی ندارند و تنها ابزار آن‌ها رسانه‌ها، نامه‌نگاری و مکاتبه با پایگاه‌های رسمی کشور است. تشکل‌ها در راستای پیگیری وظیفه نظارتی خود بعضاً نامه‌هایی را نیز به دفتر مقام معظم رهبری و مراجع قضایی ارسال می‌کنند. موارد ذکر شده تنها پیگیری‌هایی توسط تشکل‌هاست. انجمن‌ها و تشکل‌ها بازوی اجرایی دیگری ندارند و درخواست آن‌ها دارای ضمانت اجرایی نیست. در بیشتر مواقع تصمیم‌گیری‌های وزارتخانه به‌طور ناگهانی است؛ به‌عنوان نمونه، بخشنامه ارائه شده توسط معاونت معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت در خصوص حقوق معادن و به‌ویژه سنگ‌آهن از موارد بدون نظرخواهی با بخش خصوصی است. تشکل‌ها به‌عنوان بخش خصوصی سال‌ها در ارتباط با دولت بوده و توانسته‌اند نظر دولت را به‌عنوان کارشناسی دلسوز و متعهد به‌خود جلب کنند؛ اما دولتی‌ها، بخش خصوصی را در تصمیمات خود دخالت نداده و بدون نظر کارشناسی و خارج از چارچوب قانون، مصوبات خود را تهیه کرده و به تصویب می‌رسانند. اینکه حضور بعضی افراد منفعت‌طلب در بخش خصوصی سبب از بین رفتن اعتماد در بین مسئولان دولتی نسبت به تشکل‌ها شده یک تفکر اشتباه بوده و همه افراد را نباید مورد قضاوت قرار داد. افراد فعال در تشکل‌ها و انجمن‌ها پایبند به اصول انقلاب بوده و در راه ارتقای کشور تمام تلاش خود را می‌کنند، تشکل‌ها با قرار گرفتن در کنار دولتی‌ها سبب کارآمدی تصمیمات خواهند شد

راهکار نهایی سهامی بودن تشکل‌ها در تصمیمات دولت، عمل به نص صریح قانون و به‌ویژه بهبود فضای مستمر کسب‌وکار است. دولت با اجرای این قانون مشکلات را حل و قوانین متناقض را حذف خواهد کرد. راهکار دیگر در این زمینه مرور قوانین است.

تشکل‌ها نبوده و اهمیتی به این مسائل داده نمی‌شود. تشکل‌ها با همکاری و تعاون کسب‌وکارها در بخش خصوصی تشکیل شده و تنها ۱۵ درصد اقتصاد کشور را دربرمی‌گیرند و دولت به‌عنوان ارباب اصلی و با توجه به وجود شرکت‌های خصوصی ۸۵ درصد اقتصاد کشور را در دست دارد؛ از این‌رو، بیشتر تصمیمات گرفته‌شده از سوی دولت به سود مجموعه‌های دولتی و حصولتی و گاه به زیان بخش خصوصی دارای واحدهای کوچک و متوسط است. حضور نداشتن واحدهای خصوصی و تاثیر نداشتن نظرات کارشناسی تشکل‌ها در تصمیم‌گیری‌های کشور موجب وارد شدن بیشترین آسیب به واحدهای تولیدی کوچک و متوسط شده است. سهم بخش خصوصی در اشتغالزایی کشور بسیار ناچیز و حدود ۱۵ درصد است اما همین میزان کم نیز نقش اساسی و مهمی در جایگاه اشتغال کشور دارد. واحدهای کوچک و متوسط تشکیل‌دهنده بخش خصوصی هستند اما با توجه به سهم اندک بخش خصوصی در تولید ناخالص داخلی (GDP) و اینکه تنها ۱۵ درصد اقتصاد در اختیار دارند، نقش تشکل‌ها و انجمن‌ها بسیار کم‌رنگ شده است. منظور از دیده شدن بخش خصوصی توسط دولت، نگاه کارشناسی و مفهومی به این واحد تصمیم‌گیری است. بیشتر تصمیمات اقتصادی در حوزه تجارت خارجی از سوی دولت یا بدون نظرخواهی و مشورت با بخش خصوصی گرفته شده یا در آخرین لحظات

درغیر این‌صورت یا باید صادرکننده تخلف کند و یا مجبور به تعطیلی معدن است. عسکر زاده خاطر نشان کرد: برخی از این موارد در اختیار دولت نیست اما فعالان کسب و کار سنگ آهن انتظار دارند دولت این موارد را درک کند و در حل یا جبران آن کوشا باشد تا این کسب و کار تعطیل نشود. اما آنچه اکنون مشاهده می‌شود نه تنها نشان دهنده عزم دولت برای حل مشکلات نیست بلکه عملاً دولت خود نیز نسبت به سال گذشته در همین تاریخ، مواردی چون اخذ عوارض، افزایش حقوق دولتی و ... را به آن افزوده است.

اخبار فلزات /
۹۷/۰۷/۱۱

قدیر قیافه، عضو هیات مدیره انجمن سنگ‌آهن ایران به قانون عمل کنید

تشکل‌ها به‌عنوان بخش خصوصی سال‌ها در ارتباط با دولت بوده و توانسته‌اند نظر دولت را به‌عنوان کارشناسی دلسوز و متعهد به‌خود جلب کنند؛ اما دولتی‌ها، بخش خصوصی را در تصمیمات خود دخالت نداده و بدون نظر کارشناسی و خارج از چارچوب قانون، مصوبات خود را تهیه کرده و به تصویب می‌رسانند. اینکه حضور بعضی افراد منفعت‌طلب در بخش خصوصی سبب از بین رفتن اعتماد در بین مسئولان دولتی نسبت به تشکل‌ها شده یک تفکر اشتباه بوده و همه افراد را نباید مورد قضاوت قرار داد.

دولت محترم و وزرا همواره مطالبات تشکل‌های خصوصی را اظهار کرده و مشتاق دریافت نظرات تخصصی تشکل‌ها و اتاق بازرگانی هستند و از دیدگاه‌ها و مشاوره‌های تخصصی و کارشناسی اعضای انجمن‌ها و تشکل‌ها می‌پرسند؛ اما واقعیت این است که با توجه به نحوه ایجاد تشکل‌ها و انجمن‌های خصوصی و با وجود نگاه ارباب رعیتی و یک‌جانبه‌مدیران دولتی در حل مسائل و معضلات کشور، ضرورتی به ارائه راهکار از سوی متخصصان و کارشناسان

خبرگزاری مهر /
۹۷/۰۷/۰۲

حسینی در گفتگو با مهر مطرح کرد؛ ماجرای استعفای دسته جمعی ۷ معاون وزیر صنعت

عضو کمیسیون برنامه و بودجه ماجرای استعفای دسته جمعی ۷ معاون وزیر صنعت معدن تجارت را تشریح کرد و گفت: نباید با یک استعفا تمام تخلفات و سوء مدیریت های وی نادیده گرفته شود.

محمد حسینی در گفتگو با خبرنگار مهر، در خصوص استعفای محمد شریعتمداری وزیر صنعت، معدن تجارت اظهار داشت: آقای شریعتمداری علی رغم اینکه استیضاحش در مجلس مطرح بود، استعفا داد.

وی ادامه داد: مشکلاتی که در حوزه تولید، تامین و توزیع کالا در ماههای اخیر وجود داشت و عامل نگرانی مردم شده، موجب شد تعدادی از نمایندگان استیضاح وی را کلید بزنند.

نماینده مردم تفرش در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: اگر استعفای آقای شریعتمداری به معنای پذیرش ناکارآمدی او در مدیریت این وزارتخانه است، ایشان باید مدتها قبل استعفا می داد.

حسینی اظهار داشت: آقای شریعتمداری در شرایطی استعفا داد که رئیس جمهور عازم سفر نیویورک شد و فاصله زیاد بین استعفا و پذیرش استعفای وی تبعاتی در پی دارد.

وی ادامه داد: تجربه نشان داده است در این فاصله زمانی افرادی که در انجام وظایفشان قصور داشته اند و با تبانی بیت المال را تضعیف کرده اند، از سیستم خارج می شوند و از پاسخگویی فرار می کنند.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس تصریح کرد: دستگاه های نظارتی باید سریعاً عملکرد وزیر صنعت و معاونانش در حوزه های مختلف را مورد بررسی قرار داده و تخلفات را احصاء کنند. نباید روند رسیدگی به این تخلفات طولانی شود.

حسینی با تاکید بر اینکه ناکارآمدی و سوء مدیریت در وزارت صنعت، معدن و تجارت در زمان مدیریت شریعتمداری عامل افزایش قیمت ها بوده است، گفت: نباید با یک استعفا تمام تخلفات و سوء مدیریت های وی نادیده گرفته شود. وزارت صنعت عملکرد قابل دفاعی در زمینه چرخه تامین و توزیع کالاهای اساسی ندارد.

وی گفت: یکی از بندهای استیضاح شریعتمداری این بوده است که معاونان وزارت صنعت کارآمدی لازم را ندارند. لذا وزارت صنعت با استیضاح کنندگان رایزنی کرد که آیا در صورت برکناری معاونان، استیضاح منتفی خواهد شد؟ در این راستا ۷ معاون وزیر صنعت نیز به صورت دسته جمعی استعفا دادند اما استیضاح کنندگان اعلام کردند که باید استیضاح مسیر خود را طی کند و این حرکت مشکلی را رفع نخواهد کرد.

به گزارش مهر، چندی پیش وزارت صنعت اعلام کرد در راستای اجرای قانون منع به کارگیری بازنشستگان، ۷ معاون وزیر استعفا داده اند اما اسامی این افراد اعلام نشد.

دنیای اقتصاد /
۹۷/۰۶/۲۶

مسیر توسعه پروژه های معدنی

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، توانسته با تلاش های چندساله و مداوم، جایگاه خود را به عنوان سازمانی خدمتگزار در توسعه کشور به منصفه ظهور بگذارد و تثبیت کند. روز شنبه نیز در مجمع سالانه ایمیدرو، وزیر صنعت، معدن و تجارت که همواره پشتیبان استراتژی و برنامه های ایمیدرو بوده، بر همین امر تاکید و جداگانه در سخنان خود، به شاخص هایی اشاره کرد که ایمیدرو را به عنوان نمادی از اقتصاد مقاومتی معرفی می کند.

تاکید وزیر صنعت بر اینکه می توان در شرایط سخت اقتصادی و حتی فشار از جریان سلطه بین الملل، به ایمیدرو تکیه کرد جای بسی افتخار دارد که چنین سازمانی به همت تمامی مدیران، کارشناسان و کارکنان در مسیر درست خود- آن طور که بدان اشاره شده- در حرکت است. اما به راستی چگونه تلاش های مستمر یک مجموعه، ثمربخش و اثرگذار بوده است؟

گزارشی که روز شنبه در حضور اعضای مجمع ارائه شد، چند نکته داشت که مایلیم به آنها اشاره کنیم. معدن و صنایع معدنی در کنار رشد ظرفیت سازی، تولید و اشتغال و درآمدزایی، سبب کاهش فاصله طبقاتی و اثرات منفی اجتماعی در مناطق خود می شوند. ارتباط دوسویه با جامعه محلی، ایفای مسوولیت اجتماعی، افزایش مشارکت با بخش خصوصی، ارزآوری برای اقتصاد و حضور در زنجیره تولید از جمله اثرات این زنجیره به هم پیوسته است.

ادامه مطلب در صفحه بعد

منابع معدنی در یک منطقه از ایران شامل تهیه نقشه زمین‌شناسی با آخرین روش‌های روز دنیا، برداشت‌های صحرائی، انجام خدمات آزمایشگاهی ایزوتوپی و سن‌سنجی، ایجاد بانک اطلاعاتی، پردازش‌های داده‌ها، باز پردازش داده ژئوفیزیک هوایی موجود، تفسیر و تجمیع داده‌ها، تعیین نقاط حفاری اکتشافی، مدلسازی‌ها و برآورد ذخیره اطلاعات مورد توافق دو طرف قرار گرفت.

در ادامه مذاکرات، رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی ایران و دیگر حاضران در این نشست ضمن بازدید از امکانات آزمایشگاهی سازمان زمین‌شناسی فرانسه، درباره چگونگی بهره‌برداری بهینه و نحوه مدیریت نمونه‌ها و همچنین درآمدزایی از این بخش مذاکراتی کردند.

در دیدار از سازمان زمین‌شناسی فرانسه BRGM واقع در شهر اورلئان آقایان دومینیک گویونت رئیس پردیس BRGM از بخش استراتژی، پژوهش و ارتباطات، فیلیپ گومبرت رئیس بخش بین‌الملل، پیر تولهوت معاون رییس سازمان زمین‌شناسی فرانسه و بخش علمی آکادمی ملی تکنولوژی، ژان کلود گیلانو رئیس بخش منابع زمینی، بنویت ژوردن مدیر بخش اروپا، آسیای میانه و آمریکای شمالی و بخش بین‌الملل و ژیل بلنغانت هماهنگ‌کننده فعالیت‌های پس از معدنکاری نیز حضور داشتند.

توسعه صادرات بخش معدن و صنایع معدنی از مجموعه اقداماتی است که توسط مدیران، کارشناسان و کارکنان ایمیدرو عملی شده است. در این میان، بخش صادرات به گونه‌ای عمل کرد که به‌رغم سهم ۵-۶ درصدی در تولید ناخالص داخلی، توانسته سهمی ۲۲ درصدی در صادرات کشور و ارزآوری ایفا کند.

نگاهی اجمالی به این روند نشان می‌دهد، ایمیدرو توانسته خود را به‌عنوان سازمانی پویا در جهت توسعه کشور معرفی کند و چنین تلاش‌هایی از نظر دولت به ویژه شخص رئیس‌جمهوری مفعول نمانده و مجموعه در جشنواره شهید رجایی مورد تقدیر قرار گرفت. برگزاری مجمع عمومی سازمان نیز نشان داد، تلاش خانواده ایمیدرو نتیجه‌بخش بوده و این امر به صراحت و دفعات با تقدیر وزیر همراه شده است. تقدیری که اینجانب نیز خود بر آن تاکید می‌ورزم و مراتب سپاس خود را از این جمع اعلام می‌دارم.

دنیای اقتصادی/

۹۷/۰۷/۱۱

آزادسازی ۲۰۶ هزار کیلومترمربع از مساحت معدنی کشور

مدیرکل امور اکتشاف معاونت معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت از ثبت بیش از ۱۶ هزار و ۵۰۰ درخواست در روز آزادسازی نوبت سوم پهنه‌ها و محدوده‌های معدنی خبر داد. به گزارش شاتا، اسدالله کشاورز با بیان اینکه آزادسازی یادشده در تاریخ ۸ مهرماه جاری انجام شد، افزود: بیشترین تعداد درخواست ثبت شده مربوط به استان‌های فارس با ۴ هزار و ۵۱۶ مورد، یزد با ۲ هزار و ۲۴۴ مورد و کرمان یک هزار و ۹۴۴ مورد است.

به گزارش پایگاه خبری «عصرمعدن» در این دیدار موضوعات مختلفی از جمله انجام یک برنامه کامل زمین‌شناسی و اکتشاف

نموداری که در جلسه ارائه شد حاکی از روند رو به رشد سرمایه‌گذاری در جهت راه‌اندازی پروژه‌های معدنی و صنایع معدنی است. از ۴۷ طرح سال ۹۲ تنها ۱۲ طرح فعال بود و مابقی در وضعیت رکود قرار داشت. اما ارقام سرمایه‌گذاری با روندی صعودی از ۱۵۲۳ میلیارد تومان سال ۹۳ به ۹۶۰۰ میلیارد تومان سال ۹۶ و در نهایت ۱۱ هزار میلیارد تومان سال جاری رسیده است. در همین حال برنامه اکتشاف ۲۷۰ هزار کیلومتر مربعی این سازمان به گونه‌ای اجرایی شده که توانست مناطق کم‌برخوردار را به‌عنوان پتانسیل معدنی و رشد اقتصادی و اجتماعی معرفی کند. به بیانی دیگر، با احتساب فعالیت‌های اکتشافی در ۴۱ ناحیه کمتر توسعه یافته، ایمیدرو ۸۲ درصد شهرستان‌های کم‌برخوردار کشور را پوشش داده است.

از سوی دیگر، آورده ۸۵۰۰ میلیارد تومانی بخش خصوصی در پروژه‌های جدید، اقدام عملی دیگری است که نشان دهنده مشارکت دادن بخش خصوصی در توسعه است. همچنین نهایی شدن نقشه راه معدن و صنایع معدنی از جمله واپسین اقدامات ایمیدرو بود که با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت، همفکری تشکل‌ها و نهادهای تخصصی به بار نشست. این برنامه مشتمل بر ۶ راهبرد و ۷۳ سیاست است که مرداد ماه در اختیار وزیر صنعت جهت ابلاغ قرار گرفت. علاوه بر این، توسعه همکاری‌ها با مراکز دانشگاهی و علمی که از نیازهای اصلی توسعه این بخش به شمار می‌آید، در ۵ سال اخیر عینیت یافت. انعقاد قرارداد با ۱۱ دانشگاه کشور در راستای اقدامات پژوهشی و فناوری صورت گرفت که نتایج آن نصیب بخش معدن و صنایع معدنی می‌شود.

توانمندسازی نیروی انسانی، همکاری نزدیک برای فعال‌سازی و رونق معادن کوچک، اجرای پروژه‌های زیربنایی در مناطق معدنی، توجه روزافزون به امور محیط زیست با اختصاص بودجه‌های مناسب و انعقاد قرارداد با مراکز معتبر بین‌المللی، پایش مستمر طرح جامع فولاد، تقویت صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی، توسعه مناطق ویژه صنایع انرژی‌بر سواحل جنوبی و در نهایت زمینه‌سازی

گزارش های خبری

دنیای اقتصاد /
۹۷/۰۶/۲۴

۴۵ میلیارد دلار صرفه جویی ارزی از محل سنگ آهن

حجم فعالیت بنگاه های اقتصادی تولید کننده سنگ آهن در ۲۰ سال گذشته حکایت از جلوگیری از خروج بیش از ۴۵ میلیارد و ۱۴۲ میلیون دلار ارز از کشور دارد. این رقم معادل جمع کل ارزش مواد اولیه وارداتی مورد نیاز صنعت فولاد از سال ۷۷ تا پایان سال ۹۶ است که تولید کنندگان داخلی بر عهده گرفته اند. گزارش «دنیای اقتصاد» نشان می دهد که آمار تولید کنسانتره سنگ آهن خشک به بیش از ۲۸۴ میلیون و ۴۸۵ هزار تن می رسد و بالاترین سطح تولید طی ۲۰ سال گذشته به سال ۹۶ باز می گردد.

نکته حائز اهمیت این است که در همین سال ها در میان شرکت های بزرگ معدنی، تکمیل زنجیره ارزش فولاد نیز رواج یافت و می توان گفت دو غول معدنی کشور با تولید سالانه ۵۲ درصد از سنگ آهن تولید شده در کل کشور از خروج ارز مورد نیاز تولید کنندگان فولاد جلوگیری کرده و علاوه بر آن صادرات هم داشته اند. این ماده معدنی، ماده اولیه اصلی تولید فولاد بوده و بیشترین سهم هزینه

را در قیمت تمام شده این محصول دارد. طبق اطلاعات به دست آمده در چین حدود ۳۹ درصد، کشورهای اروپایی ۳۱ درصد و در ایران به طور متوسط ۴۳ درصد قیمت تمام شده تولید فولاد را هزینه تامین سنگ آهن تشکیل می دهد، به همین دلیل یکی از مزیت های مهم اقتصادی برای مجتمع های فولاد سازی هر کشور، استفاده از سنگ آهن داخلی است که نقش عمده ای در کاهش قیمت تمام شده و همچنین صرفه جویی ارزی در تولید فولاد دارد. از طرفی با توجه به حجم زیاد مصرف سنگ آهن، عدم اتکا به واردات این ماده اولیه معدنی همواره کشور را از بروز بحران های جهانی در عرضه و تقاضا، نوسانات قیمت ها، مشکلات حمل و نقل دریایی، توقف فروش توسط کشورهای صادر کننده و در نهایت تحریم مصون نگه می دارد.

وضعیت و تحولات سنگ آهن در ایران و جهان

ایران به دلیل وجود منابع و ذخایر طبیعی (نفت، گاز و مواد معدنی) در ردیف کشورهای غنی منابع طبیعی قرار دارد؛ به نحوی که در رده بندی کشورهای جهان از نظر مواد معدنی جزو ۱۵ کشور اول قرار گرفته است. بر اساس گزارش ها و اطلاعات موجود، ایران دارای ۵۷ میلیارد تن ذخایر احتمالی و ۳۷ میلیارد تن ذخایر قطعی است که حدود ۷ درصد ذخایر کلی جهان است. از این رو به رغم وجود منابع غنی مواد معدنی نقش معادن در اقتصاد کشور ناچیز بوده و طبق آمار های اعلام شده سهم معدن و صنایع معدنی از تولید ناخالص داخلی کشور حدود ۷ درصد است. سنگ آهن مهم ترین بخش معدنی ایران به شمار می رود که بر اساس گزارش مرکز آمار ایران حدود ۵۰ درصد ارزش افزوده بخش معدن مربوط به این محصول است و از طرفی ۱۹/۶ درصد اشتغال زایی بخش معدن ایران به معدن کاری سنگ آهن تعلق دارد. حجم تولیدات سنگ آهن در ایران که آمار های آن در ادامه گزارش منعکس خواهد شد به نحوی است که علاوه بر تامین نیاز های کارخانه های فولاد سازی کشور همه ساله مقداری از تولیدات که عمدتاً سنگ آهن های دانه بندی مازاد بر مصرف داخلی است صادر می شود.

وضعیت و تحولات جهانی سنگ آهن در سال ۲۰۱۷ میلادی جهان در بخش معادن سنگ آهن با تحولات خوبی در قیمت ها و تولید مواجه بود؛ به نحوی که میزان تولید سنگ آهن در این سال نسبت به سال ۲۰۱۶ از رشد ۶/۷ درصدی برخوردار بود. قیمت های جهانی سنگ آهن پس از یک دوره رکود، روند افزایشی را شروع کرد که در ادامه گزارش به آن اشاره خواهد شد.

کارشناسان اقتصادی رشد تقاضا در چین و چند کشور نوظهور را عامل اصلی این افزایش قیمت اعلام کردند؛ اقتصاد آمریکا در این سال رشد کرد و آسیا و اروپا رونق اقتصادی را تجربه کردند و معاملات در بازار های فلزات و به تبع آن معادن رونق گرفت به نحوی که ضریب اعتماد به سرمایه گذاری در بخش معدن و صنایع معدنی که طی سال های ۲۰۱۶-۲۰۱۴ به طور شدیدی افت کرده بود، دوباره افزایش یافت و سرمایه گذاران در اقصی نقاط دنیا اعلام کردند که سرمایه گذاری در معادن را باید به عنوان فرصت های مهم سرمایه گذاری در دنیا قبول کرد و تحلیلگران اقتصادی هم رونق فعلی را بلندمدت و سرمایه گذاری در معدن را سودآور اعلام کرده اند.

متال بولتن هم در گزارشی که اخیراً منتشر کرده، آینده رونق در معادن را در سال جاری میلادی و سال های آینده بسیار روشن تر از سال های گذشته دانسته است. یک بررسی که در سال ۲۰۱۷ از ۲ هزار و ۵۰۰ معدن انجام گرفته نشان داده است که سرمایه گذاری در معادن در ماه مارس ۲۰۰۹ به کمترین مقدار رسید، اما از آن تاریخ تاکنون میزان سرمایه گذاری ها از ۹۰۰ میلیارد دلار به بیش از یک هزار و ۵۰۰ میلیارد دلار در سپتامبر ۲۰۱۷ افزایش یافته است.

تولید سنگ آهن در جهان در سال ۲۰۱۷

ادامه مطلب در صفحه بعد

گزارش های خبری

بر اساس اطلاعات ارائه شده از طرف سازمان زمین شناسی آمریکا، تولید سنگ آهن در سال ۲۰۱۷ به مقدار ۲ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تن بوده و جمهوری اسلامی ایران با تولید ۳۵ میلیون تن در رتبه یازدهم بزرگترین تولید کنندگان سنگ آهن جهان قرار گرفته است. توضیح آنکه تولید سنگ آهن کنسانتره و دانه بندی ایران در سال ۱۳۹۶ در شرکت های تحت پوشش ایمیدرو به مقدار ۷/۴۵ میلیون تن بوده است و طبق آمارهای اخذ شده از انجمن تولید کنندگان سنگ آهن ایران حدود ۱۰ میلیون تن سنگ آهن دانه بندی توسط بخش خصوصی در معادن کوچک تولید شد. طبق گزارش یاد شده، استرالیا با تولید ۸۸۰ میلیون تن با اختلاف زیاد نسبت به سایر کشورها، عنوان بزرگترین تولید کننده سنگ آهن جهان را در اختیار دارد. برزیل با تولید ۴۴۰ میلیون تن و چین با تولید ۳۴۰ میلیون تن رده های دوم و سوم را در این زمینه به خود اختصاص دادند. همچنین کشورهای هند با تولید ۱۹۰ میلیون تن، روسیه با تولید ۱۰۰ میلیون تن، آفریقای جنوبی با تولید ۶۸ میلیون تن، اوکراین با تولید ۶۳ میلیون تن، آمریکا با تولید ۴۶ میلیون تن، کانادا با تولید ۴۷ میلیون تن، سوئد با تولید ۲۷ میلیون تن، ایران با تولید ۳۵ میلیون تن و قزاقستان با تولید ۲۱ میلیون تن تولید رتبه های بعدی را به دست آورده اند. تولید سایر کشورهای جهان ۱۴۳ میلیون تن بوده است. به عبارت دیگر در سال ۲۰۱۷ از کل تولید ۲ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تن سنگ آهن جهان، مقدار ۸۱/۲ درصد آن در پنج کشور استرالیا، برزیل، چین، هندوستان و روسیه تولید شده است.

قیمت های جهانی کنسانتره سنگ آهن در سال ۲۰۱۷

در بررسی قیمت های جهانی کنسانتره سنگ آهن نشان می دهد که این ماده معدنی که در یک مدت زمان طولانی از ماه مارس ۲۰۱۳ روند کاهش را با سرعت آغاز کرد و از قیمت هر تن ۱۵۰ دلار به ۴۰ دلار در تن (CFR) در فوریه ۲۰۱۶ رسید، از این رو از فوریه سال ۲۰۱۷ روند افزایش قیمت شروع و طی چند ماه قیمت ها تا ۹۲ دلار و ۱۰۴ دلار هم رسید. همچنین بر اساس آمارهای کسب

شده میزان عیار (Fe) کنسانتره های معامله شده به استثنای ایران و شیلی که ۶۷-۶۷/۵ درصد است، بیشتر ۶۶-۶۵ درصد بوده که قیمت های آنها در طول سال ۲۰۱۷ بین ۸۰ تا ۹۴ دلار در هر تن در نوسان بوده است.

قیمت های جهانی گندله در سال ۲۰۱۷

روند کاهشی قیمت های جهانی گندله نیز از سال ۲۰۱۳ شروع و قیمت CFR آن حدود ۶۷ تا ۸۰ دلار در نوسان بود و این کاهش تا اواسط سال ۲۰۱۶ ادامه داشت، لیکن از سه ماهه اول سال ۲۰۱۷ روند افزایشی آن شروع و قیمت ها از ۹۶ دلار در هر تن تا ۱۲۰ دلار در نوسان بوده است.

تولیدات سنگ آهن در ایران

جمهوری اسلامی ایران با دارا بودن ذخایر سنگ آهن (که براساس آخرین مطالعات و بررسی های انجام شده، ذخایر زمین شناسی آن بالغ بر ۵/۲ میلیارد تن و ذخایر قطعی آن حدود ۳-۲/۸ میلیارد تن برآورد شده است) یکی از مناطق بالقوه ایجاد و توسعه صنایع فولاد بوده و طی سال های اخیر، برنامه های عمده و اساسی برای افزایش تولید سنگ آهن و فولاد اجرا شده است. تولید سنگ آهن در ایران در شرکت های عمده از مقدار یک میلیون تن در سال ۱۳۵۸ به ۴۵/۷ میلیون تن در سال ۱۳۹۶ افزایش یافته است. سهم کنسانتره در کل تولیدات سنگ آهن فوق، معادل ۸۵/۷ درصد است. طبق آمار انجمن تولید کنندگان و صادر کنندگان سنگ آهن ایران در سال ۱۳۹۶ مقدار ۲۰/۳ میلیون تن سنگ آهن صادر شد که مقدار ۱۴/۶ میلیون تن سنگ آهن دانه بندی و ۵/۷ میلیون تن کنسانتره بوده که بالاترین مقدار پس از سال ۲۰۱۳ است که میزان صادرات ایران ۲۳ میلیون تن بوده است.

گذری بر اقتصاد معادن سنگ آهن

با مطالعه اقتصاد معدن کشور می توان دریافت که سرمایه گذاری های انجام شده در بخش معدن و صنایع معدنی به ویژه در حوزه سنگ آهن مسیر نجات اقتصاد کشور را باز گذاشته است. در شرایط بحرانی امروز و تحریم های حاکم، صنایعی که بیشترین سطح اتکا را به توان داخلی دارند موفق عمل می کنند. آنچه در ۱۰ سال اخیر شاهد آن هستیم نیز گویای همین امر است. در بخش معدن و صنایع معدنی بحث بومی سازی به شدت قوت گرفت و بسیاری از تجهیزات و حتی کاتالیست مورد نیاز در ریفورمرهای صنعت فولاد نیز ساخت داخل هستند. وقتی پرونده اقتصاد معدن را از سال ۱۳۴۷ می گشاییم همان روزهایی که عملیات اجرایی اولین کارخانه ذوب آهن ایران در شهر اصفهان آغاز شد، کوره بلند کارخانه ذوب آهن اصفهان با تامین مواد اولیه مورد نیاز آن از معدن سنگ آهن بافق آغاز به کار کرد و در اواخر سال ۱۳۵۰ بهره برداری از آن شروع شد.

معدن سنگ آهن چغارت در حوزه بافق در آن زمان تنها معدن تولید کننده سنگ آهن دانه بندی شده (LUMP ORE) و ریزدانه (FINE ORE) به ظرفیت سالانه یک میلیون تن بود. بنابراین با شروع عملیات اجرایی کارخانه ذوب آهن، نخستین معدن سنگ آهن آماده بهره برداری شد. اینکه فعالیت معدنی در بخش سنگ آهن و فولاد از کجا آغاز شد نیز به همین سناریو بازمی گردد. در ادامه برای تکمیل فضای حاکم بر فرآیند فولادسازی در کشور، مروری بر وضعیت اقتصاد معدن بعد از انقلاب با تمرکز بر عملکرد دولت های سازندگی، اصلاحات، اصولگرا و... و اقداماتی که صورت گرفته، خواهیم داشت. در همین راستا هادی بشیراد، مدیر امور اداری و منابع انسانی چادرملو که در حوزه معدن و فولاد از مدیران با سابقه به شمار می رود در خصوص تاریخچه فعالیت معدنی در حوزه سنگ آهن در گفت و گو با «دنیای اقتصاد» به مواردی نظیر ارزش اقتصادی، میزان تولید، روش های تولید، وضعیت و تحولات سنگ آهن در اقتصاد ایران و مزیت های اقتصادی و اجتماعی این صنعت اشاره دارد.

ادامه مطلب در صفحه بعد

به گفته وی در برنامه ریزی های انجام شده در سال ۱۳۵۱ مقرر شد با توجه به منابع غنی گاز در کشور و مشکلات تامین زغال سنگ مصرفی و مسائل زیست محیطی، طرح های آتی و جدید صنایع فولاد در کشور عمدتاً به روش احیای مستقیم (DIRECT REDUCTION) احداث شود. بشیراد درباره استفاده از روش احیای مستقیم در کشور می گوید: تولید نیاز به مصرف کنسانتره سنگ آهن با عیار (Fe) بالاتر از ۶۷ درصد داشته تا پس از تبدیل به گندله قابل مصرف باشد، لذا احداث کارخانه های فرآوری به منظور پرعیارسازی و کاهش میزان فسفر سنگ آهن هم در برنامه های اجرایی کشور قرار گرفت.

این مدیر با سابقه در بخش معدن و صنایع معدنی درباره زمان شروع تولید طرح های فولاد به روش احیای مستقیم و مصرف کنسانتره سنگ آهن اظهار می کند: طرح مجتمع فولاد اهواز با ظرفیت تولید سالانه ۱/۵ میلیون تن فولاد، اولین طرح تولید فولاد به روش احیای مستقیم در کشور بود.

در زمان اجرای این طرح پیش بینی شده بود که با راه اندازی و بهره برداری از مجتمع فولاد اهواز در سال ۱۳۵۶، تامین کنسانتره سنگ آهن مصرفی آن از منابع داخلی امکان پذیر نیست، لذا مسوولان صنعتی وقت کشور به این نتیجه رسیدند که تا زمان راه اندازی و بهره برداری از معادن گل گهر و چادرملو، کنسانتره سنگ آهن مصرفی آن از محل واردات از شرکت هندی کودرموخ تامین شود. با پیروزی انقلاب اسلامی ایران، اجرای دو طرح عظیم تجهیز معادن سنگ آهن گل گهر و چادرملو در برنامه های اجرایی شرکت ملی فولاد ایران قرار گرفت تا سریعاً اجرا و کشور از واردات کنسانتره سنگ آهن بی نیاز شود.

ذکر این نکته ضروری است که در فاصله زمانی قبل از راه اندازی و بهره برداری از معادن سنگ آهن گل گهر و چادرملو، شرکت ملی فولاد ایران به علت لغو قرارداد با شرکت کودرموخ هندوستان با مشکل تامین کنسانتره سنگ آهن مواجه بود، لذا در حالی که دو طرح عظیم فولاد خوزستان با ظرفیت تولید ۱/۵ میلیون تن و فولاد مبارکه با ظرفیت تولید ۲/۷ میلیون تن که در مراحل نهایی اجرایی و تکمیل عملیات نصب بودند، به علت آماده نبودن معادن

داخلی، نهایتاً هر دو طرح در شروع راه اندازی به ترتیب در سال های ۱۳۷۰ و ۱۳۷۲ ناگزیر به واردات سنگ آهن جهت بهره برداری شدند. وی همچنین می افزاید: خوشبختانه با اجرا و اتمام عملیات تجهیز معادن سنگ آهن گل گهر و چادرملو و شروع عملیات تولید شرکت های فوق به ترتیب در سال های ۱۳۷۳ و ۱۳۷۷ به تدریج از میزان واردات کنسانتره سنگ آهن کاسته و سنگ آهن مصرفی صنایع فولاد به روش احیای مستقیم از منابع داخلی تامین شد که همچنان ادامه دارد.

در سال های اخیر همزمان با اجرای برنامه های توسعه و افزایش ظرفیت تولید فولاد کشور، طرح های جدید و توسعه و افزایش ظرفیت کنسانتره سنگ آهن نیز اجرا و در حال حاضر کل نیازهای مجتمع های فولادسازی کشور به کنسانتره سنگ آهن از محل تولیدات داخلی قابل تامین هستند.

این کارشناس حوزه معدن در ادامه این گفت و گو با اشاره به جزئیات مزیت های اقتصادی و اجتماعی تولید و مصرف کنسانتره سنگ آهن در کشور تصریح می کند: قیمت های فروش کنسانتره سنگ آهن در معدن به صنایع فولاد کشور که با روش احیای مستقیم تولید می کنند، در سال ۱۳۹۶ در مقایسه با محصول مشابه وارداتی CFR بندرعباس حدود ۳۰ درصد کمتر بوده است. متوسط قیمت خرید کنسانتره سنگ آهن چادرملو در محل معدن هر تن ۱/۲۴۲ هزار تومان و متوسط قیمت سنگ آهن وارداتی از برزیل هر تن ۵/۸۹ دلار، با محاسبه هزینه های تخلیه از کشتی و ترخیص و سایر هزینه ها و با نرخ تسعیر هر دلار متوسط قیمت کنسانتره سنگ آهن وارداتی هر تن ۴۰۰.۴ هزار تومان بوده است که مابه التفاوت آن در هر تن کنسانتره به مبلغ ۱۵۸.۱ هزار تومان بوده که نقش عمده ای در کاهش قیمت تمام شده محصولات فولادی ناشی از مصرف محصولات چادرملو داشته است.

بشیراد در پاسخ به این پرسش که کاهش هزینه حمل و نقل و مصرف انرژی در ناوگان حمل و نقل ریلی کشور را با این اوصاف چگونه ارزیابی می کنید، خاطر نشان می کند: به علت فاصله طولانی تر مراکز عمده مصرف کننده محصولات کنسانتره و گندله تولیدی (فولاد مبارکه، فولاد خراسان و فولاد غدیر، فولاد ارفع) تا

بندرعباس نسبت به مجتمع های معدنی و صنعتی چادرملو خرید محصولات از این شرکت، نه تنها باعث صرفه جویی در مصرف انرژی در کشور می شود بلکه موجب خواهد شد هزینه های حمل و نقل ریلی و جاده ای در مجتمع های فوق به علت فاصله کوتاه تر آنها تا مجتمع های تولیدی چادرملو و گندله سازی اردکان در مقایسه با اسکله بندرعباس به نحو چشمگیری کاهش یابد که این امر باز هم باعث کاهش قیمت تمام شده سنگ آهن در محل کارخانه های فولادسازی می شود.

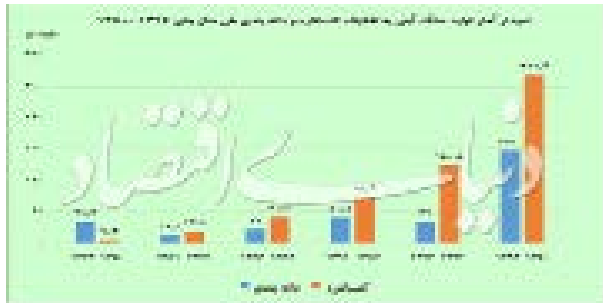
به عنوان مثال، در سال ۱۳۹۶، کل هزینه ریلی حمل و نقل کنسانتره سنگ آهن و گندله شرکت چادرملو به مجتمع های فولادسازی مبارکه، ذوب آهن اصفهان، خراسان و خوزستان با توجه به نرخ های راه آهن جمهوری اسلامی ایران هر تن کیلومتر ۷۳۸ ریال کلا به مبلغ ۰/۱۳ میلیارد ریال بوده است. لیکن هزینه حمل و نقل از بندرعباس به مجتمع های فولادی فوق و دو خریدار دیگر شامل فولاد ارفع و فولاد غدیر که در مجتمع صنعتی چادرملو مستقر هستند مبلغ ۲۷۸/۶ میلیارد ریال بوده است.

بشیراد علاوه بر صرفه جویی در ارقام حمل و نقل به صرفه جویی ارزی نیز اشاره دارد و بر این باور است که صرفه جویی ناشی از عدم واردات سنگ آهن کنسانتره مصرفی مجتمع های فولادسازی در سال ۱۳۹۶ به مبلغ ۶۸۵/۲ میلیارد دلار بوده (میلیارد دلار ۶۸۵/۲ = دلار ۵/۸۹ × ۳۰.۰۰۰.۰۰۰ تن کنسانتره خشک) و صرفه جویی ارزی حاصل از عدم واردات محصولات سنگ آهن به صورت کنسانتره و دانه بندی از شروع عملیات بهره برداری طی ۲۰ سال از سال ۱۳۷۷ تا سال ۱۳۹۶ با محاسبه متوسط قیمت های جهانی CFR بنادر ایران طی سال های مزبور، کلاً به مبلغ ۱۴۳/۴۵ میلیارد دلار است. این کارشناس با سابقه حوزه معدن و صنایع معدنی معتقد است که علاوه بر مزیت های حاصله از تولیدات سنگ آهن داخلی، تداوم تولید این محصول در کشور ما آثار اجتماعی بسزایی را هم در بحث اشتغال زایی و هم محرومیت زدایی به همراه داشته است.

ادامه مطلب در صفحه بعد

گزارش های خبری

فهرست تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن ایران

ردیف	نام شرکت	آدرس	تولید (هکتار)	صادرات (هکتار)	سال
۱	شرکت ملی صنایع مس ایران	تهران	۱۰۰	۱۰۰	۱۳۸۵
۲	شرکت ملی صنایع مس ایران	تهران	۱۵۰	۱۵۰	۱۳۸۶
۳	شرکت ملی صنایع مس ایران	تهران	۲۰۰	۲۰۰	۱۳۸۷
۴	شرکت ملی صنایع مس ایران	تهران	۲۵۰	۲۵۰	۱۳۸۸
۵	شرکت ملی صنایع مس ایران	تهران	۳۰۰	۳۰۰	۱۳۸۹
۶	شرکت ملی صنایع مس ایران	تهران	۳۵۰	۳۵۰	۱۳۹۰
۷	شرکت ملی صنایع مس ایران	تهران	۴۰۰	۴۰۰	۱۳۹۱
۸	شرکت ملی صنایع مس ایران	تهران	۴۵۰	۴۵۰	۱۳۹۲
۹	شرکت ملی صنایع مس ایران	تهران	۵۰۰	۵۰۰	۱۳۹۳
۱۰	شرکت ملی صنایع مس ایران	تهران	۵۵۰	۵۵۰	۱۳۹۴
۱۱	شرکت ملی صنایع مس ایران	تهران	۶۰۰	۶۰۰	۱۳۹۵
۱۲	شرکت ملی صنایع مس ایران	تهران	۶۴۰	۶۴۰	۱۳۹۶

۵- توسعه و عمران مناطق از طریق سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی انجام شده است. به‌عنوان مثال در شرکت معدنی و صنعتی چادرملو در زمینه راه‌های ارتباطی حدود ۱۳۰ کیلومتر، راه آهن ۲۰۰ کیلومتر، برق‌رسانی ۱۸۰ کیلومتر، احداث نیروگاه ۵۰۰ مگاواتی، تاسیسات آبرسانی احداث تصفیه‌خانه شبکه فاضلاب شهر اردکان، ایجاد فضای سبز حدود ۶۴۰ هکتار و حفظ محیط‌زیست، رعایت نکنند مشمول جریمه‌های سنگین خواهند شد.

مخابرات و سایر تاسیسات و امکانات شهری ایجاد شده که منطقه نیز از آن بهره‌مند می‌شود به نحوی که قسمت عمده‌ای از سرمایه‌گذاری‌های انجام شده شرکت، در طرح‌های تجهیز معدن سنگ آهن چادرملو و کارخانه‌های گندله‌سازی و فولادسازی مربوط به تاسیسات فوق است که اثرات عمده‌ای در توسعه مناطق شهری و مسکونی دارند.

آنچه امروز میان صنعت نفت و بخش معدن و صنایع معدنی تمایز نشان می‌دهد این است که توسعه بخش معدن و صنایع معدنی به همراه بومی‌سازی بسیاری از تجهیزات رخ داد و تکنولوژی‌هایی که به مرزهای ایران وارد شد جملگی ساخت داخل شدند و پس از کسب تجربه امروز شاهد آن هستیم که مردان معدنی ما و مهندسان ایرانی با تکیه بر توان و دانش خود گام‌هایی فراتر از مرزهای ایران گذاشته، به‌طوری که در زمینه اکتشافات معادن سنگ آهن تجربه‌ای را در این زمینه در کشور استرالیا به ثبت می‌رسانند. نقشی که در حوزه نفت و فرآورده‌های نفتی هرگز ایفا نشد. البته سازمان تجارت جهانی نیز ۱۲ سال گذشته بر دارا بودن مزیت سرمایه‌گذاری بخش معدن و صنایع معدنی برای ایران تاکید داشت. اگر امروز برای این بخش شاهد شکوفایی هستیم، ضروری است که به این بخش از اقتصاد کشور که برای شاغلان آن زبان آور به شمار می‌رود نگاهی ویژه داشته باشیم و زمینه‌های توسعه بیشتر آن را برای رسیدن به تولید ۵۵ میلیون تن فولاد تا چشم انداز ۱۴۰۴ فراهم کنیم.

وی در این باره به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: علاوه بر مزیت‌های اقتصادی فوق، موارد ذیل به‌عنوان مزیت‌های کلی و اجتماعی در ارتباط با تولید و تامین سنگ آهن از داخل کشور در مقایسه با واردات می‌تواند مورد توجه قرار گیرد:

۱- ایجاد امنیت بیشتر در زمینه تامین مواد در مقایسه با واردات: اصولاً مواد اولیه وارداتی به‌خصوص سنگ آهن و زغال سنگ برای صنایع فولاد کشور یک کالای استراتژیک است که در صورت اتکا به واردات با توجه به حجم عظیم آن و بروز بحران‌های جهانی در عرضه و تقاضا و نوسانات قیمت‌های ماده معدنی و حمل و نقل، می‌تواند صنایع فولاد کشورها را با مشکلات عدیده‌ای مواجه و در صورت تحریم و توقف فروش آن توسط کشورهای صادرکننده به‌عنوان حربه‌ای کارآمد مورد استفاده قرار گیرد.

۲- اجتناب از بروز مشکلات تامین مواد از خارج کشور: پرهیز از بروز مشکلاتی از قبیل تشریفات موجود در خریدهای خارجی و در مواردی کمبود ماده اولیه معدنی و نوسانات شدید قیمت‌ها در بازارهای جهانی، مشکلات حمل و نقل دریایی و افزایش قیمت‌های حمل و در مواردی تنگناهای ارزی کشور، فاصله طولانی‌تر تا مراکز مصرف (مجموعه‌های فولادسازی در استان‌های یزد، اصفهان و خراسان) و در نتیجه حمل و نقل و افت بیشتر ماده معدنی به علت تعدد تخلیه و بارگیری و حمل‌ونقل، تاخیر در ترخیص کالا، سفارش بیش از نیاز، انبار کردن کالا و نهایتاً راکد ماندن سرمایه.

۳- ایجاد اشتغال در مناطق محروم کویری که عمدتاً معادن سنگ آهن در آن واقع شده است، به‌عنوان مثال در حال حاضر حدود ۷ هزار نفر به‌صورت مستقیم در ۲ مجتمع معدنی و صنعتی چادرملو در بخش‌های استخراج، فرآوری و تولید محصولات سنگ آهن، گندله و فولادسازی و نیروگاه مشغول به کار هستند که موجب اشتغال مستقیم و غیرمستقیم حدود ۴۲ هزار نفر هستند.

۴- ایجاد مهارت‌ها و تخصص‌های ویژه در بخش معدن

قرارداد اختیار معامله سنگ آهن در چین راه اندازی می شود

چین به عنوان بزرگترین واردکننده محصولات فولادی قصد دارد در سال آینده قراردادهای اختیار معامله سنگ آهن را راه اندازی کند تا ابزارها و اهرمهای مالی بیشتری را در اختیار سرمایه گذاران قرار دهد.

به نقل از معدن ۲۴، این طرح که پیشتر با کلید خوردن قراردادهای آتی سنگ آهن در ماه می آغاز شد می تواند قراردادهای اختیار معامله سنگ آهن در بازار سنگاپور را تحت تاثیر قرار دهد. طبق اعلام یک منبع آگاه، روند اجرایی شدن این طرح نیز همچون شکر و سویا در سال گذشته و مس در هفته گذشته خواهد بود.

این منبع اذعان کرد که بورس کالای دالیان هنوز در حال آماده سازی فرآیندهای اجرایی قراردادهای اختیار معامله سنگ آهن است و نهایتاً تا اواخر سال ۲۰۱۹ میلادی آن را تهیه خواهد کرد چرا که هنوز بستر مناسب برای اجرایی شدن این قرارداد برای سنگ آهن وجود ندارد.

در کنفرانس صنعت چین هفته پیش نیز وانگ فنگای، مدیرکل بورس دالیان چین، به لزوم ترویج این قراردادها برای سنگ آهن اشاره کرد. وی که این قراردادها را برای تسهیل بازار مالی الزامی می دانست، از اقدامات بورس چین برای آغاز قراردادهای آتی قراضه فولاد نیز خبر داد. وی افزود قراردادهای اختیار معامله به عنوان یک ابزار پوشش ریسک، به معامله گران، معدن داران و تولید کنندگان فولاد، توان اجرایی سیاست های کنترل قیمت و به خریدار امتیاز پیش بینی قیمت های با ثبات در آینده را خواهد داد.

توانایی پوشش ریسک بیشتر در معاملات، سرمایه گذاران پرسابقه و کم ریسک بازار را برای شرکت در بازارهای آتی سنگ آهن ترغیب می کند. کسانی که به گفته فعالان بازار دالیان به علت رکود و ثبات قیمت های پایین از تجارت دور مانده اند.

این منبع موثق اعلام کرد، در حال حاضر قراردادهای سنگ آهن عمدتاً در بورس سنگاپور معامله می شود و تا کنون ۱/۷۷ میلیون قرارداد یعنی ۱۷۶/۸ میلیون تن از ماه ژانویه تا آگوست به ثبت رسیده اند. دیگر قراردادهای اختیار معامله نیز، در نیویورک و توسط گروه مالی CME ارائه می شوند.

بورس کالای دالیان (DCE) برای نخستین بار در ماه می به سرمایه گذاران خارجی اجازه داد که به طور مستقیم معاملات آتی سنگ آهن را با هدف افزایش، تامین نقدینگی بیشتر و کسب منفعت سرمایه گذاران نهادی انجام دهند. باید توجه داشت که سنگ آهن پس از نفت، دومین کالایی بود که توسط چین در بازارهای بین الملل آتی عرضه شد.

همچنین قراردادهای باز سرمایه گذاران در معاملات آتی سنگ آهن دالیان در روز سه شنبه، به ۸۲۲،۴۵۲ واحد کاهش یافته است و حجم معاملات در ماه آگوست تقریباً به نصف ماه گذشته رسیده که به عقیده معامله گران نشان دهنده قرار گرفتن بخش عمده ای از سرمایه بازار در دستان سرمایه گذاران داخلی است. در آخر،

این منبع اعلام کرد انتظار دارد که تنظیم کننده های چینی در فرآیند تأیید قراردادهای اختیار معامله سنگ آهن تاخیری به وجود نیاورند چرا که استفاده از ابزارهای پوشش ریسک داخلی را بهتر از ایجاد بازارهای آتی بین الملل می دانند. جایی که کاهش نوسانات قیمت، هم کنترل شده و هم به نفع سرمایه گذاران و مشارکت کنندگان است. قرارداد اختیار معامله یا آپشن

(option)، به انگلیسی call option قراردادی است، بین خریدار و فروشنده، به نحوی که خریدار از فروشنده اختیار معامله، حق خرید یا فروش یک دارایی را در یک قیمت معین، خریداری می کند. در اینجا نیز مانند تمام قراردادهای، هر طرف، امتیازی را به طرف مقابل اعطا می کند، خریدار به فروشنده مبلغی با عنوان حق شرط پرداخت می کند که در واقع همان قیمت اختیار معامله است. فروشنده نیز حق خرید یا فروش دارایی مذکور را در یک قیمت معین به خریدار اعطا می کند.

اخبار اقتصادی

عصبانیت فعالان اقتصادی از اظهارات نوبخت / اینجا کلاس درس نیست!

فعالان اقتصادی منتظر بودند حرف های مهمی درباره سیاست های جدید ارزی از زبان نوبخت بشنوند، اما وی به ارایه آمار سوخته اشتغال بسنده کرد و از بازار ارز و شرایط فعلی اقتصاد، کوتاه عبور کرد.

به گزارش خبرنگار مهر، محمدباقر نوبخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه به عنوان یکی از اعضای کلیدی دولت دوازدهم، روز کاری جاری خود را با حضور در اتاق بازرگانی ایران آغاز کرد تا از نزدیک برنامه های دولت برای اقتصاد ایران را تشریح کند؛ بر این اساس به دلیل اهمیت حضور این عضو کابینه، تعداد زیادی از فعالان اقتصادی به عنوان نمایندگان تشکل های اقتصادی و روسای اتاق های بازرگانی سراسر کشور در این جلسه حضور داشتند که متأسفانه از نحوه سخنان وی عصبانی شده و قصد ترک جلسه را کردند.

بر این اساس، وی علیرغم انتظار فعالان اقتصادی تنها به ارایه

آماری سوخته از اشتغال بسنده کرد و به صورت گذرا از وضعیت کنونی اقتصاد و ارز عبور کرد.

ناخرسندی از سخنان نوبخت، در سخنان اعضای هیات نمایندگان اتاق ایران که پس از نوبخت به ایراد سخنرانی پرداختند، مشهود بود.

چه سازمان برنامه ای است که چنین آشفتگی در اقتصاد ایران را برنامه ریزی کرده است

علی اصغر جمعه ای، رئیس اتاق بازرگانی سمنان در سخنان خود گفت: شما رئیس سازمان برنامه و بودجه و یکی از سازمانهای مهم اقتصاد ایران هستید که به عنوان معاون رئیس جمهور انتظار این نمی رفت که بعد از گذشت ۴ ماه، وضعیت اقتصادی ایران به این شکل پیش رود، ما که در میدان هستیم جز آشفتگی و بی برنامهگی چیز دیگری را نمی بینیم.

ما انتظار برنامه ۵ ساله از شما نداریم، بلکه برای شش ماه آینده به ما برنامه بدهید

وی افزود: افرادی که واسطه کارآفرینی و اشتغال بودند جزو بسته های حمایتی برای دهک های پایین قرار می گیرند لذا تعجب می کنم که این چه برنامه ریزی در کشور بوده است که کار اقتصاد را به اینجا کشانده است، اگر کسی مانع است او را معرفی کنید، اگر هماهنگی نیست، عوامل را اعلام کنید، در حالیکه در داخل تیم اقتصادی دولت نیز به شدت ناهماهنگی به چشم می رود.

جمعه ای گفت: اگر شما نمی توانید دولت و بنگاههای دولتی را اداره کنید، چطور می توانید هشتاد میلیون نفر آدم را کنترل کنید، این در حالی است که ما انتظار برنامه ۵ ساله از شما نداریم، بلکه برای شش ماه آینده به ما برنامه بدهید، اما اگر ریلی هم برای اقتصاد وجود ندارد، به صراحت بگویید تا ما برای کارگران و فرزندان و خانواده خود تدبیر کنیم. ما انتظار امید و تدبیر داشتیم.

تدبیر روشنی وجود ندارد

محمد امیرزاده، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران گفت: بخش اول پروسه اقتصاد ایران بعد از انقلاب، صادره بود که ثروت و دریافت مالیات را بر مبنای آن از دست دادیم، این در حالی است که دولتی کردن، خصوصی سازی و مواردی از این دست نیز منجر به آسیب به اقتصاد کشور شد؛ این در حالی است که نگرش های غلط به اقتصاد، اثرات تصمیم گیری های سیاسی بر اقتصاد وضع موجود را رقم زد و امروز در هر شرایط سختی، همکاری دولت و ملت نیاز است، ولی وقتی که مجلس قانون رفع موانع تولید را مصوب می کند و تا به امروز برنامه ای بر روی آن صورت نگرفته است.

بیش از ۱۰۰۰ قرارداد در صنعت برق متوقف شده که ناشی از جهش دلار است و هنوز هیچ برنامه ای از سمت سازمان برنامه ارایه نشده است

وی افزود: کامیون های کشورهای یک شبه به این وضعیت دچار نشده اند، این در حالی است که در ایران علیرغم کشورهایی مثل چین، هنوز تدبیر روشنی برای جبران خسارت ها وجود ندارد. برخی از قوانین ناقص است و انتظار داریم که شما با مسئولان اقتصادی کشور برنامه ای تدوین شود که اقتصاد کشور بهره مند از این برنامه شوند.

۱۰۰۰ قرارداد به دلیل جهش ارز در صنعت برق متوقف شد / سیاست های دولت اقتصاد را به زمین زد، نه تحریم

حمیدرضا صالحی، نماینده فدراسیون انرژی و سندیکای برق نیز گفت: گفته اید که آمریکا تصمیم گرفته که اقتصاد ایران را زمین بزند، اما آیا سیاست سرکوب نرخ ارز در ۵ سال گذشته که بارها هم نسبت به آن تذکر داده شد، عامل مهمتری نبوده است؟

ادامه مطلب در صفحه بعد

اخبار اقتصادی

به خاطر دارید که روی این موضوع فعالان اقتصادی مدتها با شما بحث داشتند، در حالیکه اگر مابه التفاوت تورم داخلی و خارجی را بر روی ارز اعمال می کردیم، امروز وضعیت بازار ایران این طور نبود، در حالیکه شما این موضوع را مورد مخالفت قرار دادید و امروز آدرس غلط می دهید.

گفته اید که آمریکا تصمیم گرفته اقتصاد ایران را زمین بزند، اما آیا سیاست سرکوب نرخ ارز در ۵ سال گذشته که بارها هم نسبت به آن تذکر داده شد، عامل مهمتری نبوده است؟

وی افزود: چند نیروگاهی که در حال تکمیل شدن بود را با قطعی منابع مواجه کردید و کشور دچار خاموشی شد، این در حالی است که قرار بود که هر سال مابه التفاوت نرخ تکلیفی و تمام شده، در بودجه بیاید اما امروز ۳۰ هزار میلیارد تومان ناشی از این زیان را در بودجه در نظر نگرفته اید. این در حالی است که اگرچه از قبوض برق مردم رقمی را بابت انرژی های نو دریافت کرده اید، به این بخش تخصیص نداده و جای دیگر هزینه کردید.

صالحی گفت: بیش از ۱۰۰۰ قرارداد در بخش توزیع و انتقال صنعت برق متوقف شده است که این ناشی از جهش دلار است و هنوز هیچ برنامه ای از سمت سازمان برنامه و بودجه ارائه نشده است.

خودتحریمی دولت بیش از تحریم ترامپ به اقتصاد کشور ضربه زد

فرشچیان از اتحادیه صادر کنندگان نمونه کشور هم گفت: اکنون با ایجاد رانت ارزی زمینه ای فراهم شده است که تولید و صادرات کشور با مشکلات بیشتری مواجه شود. در عین حال، اکنون با ایجاد رانت ارزی، توقع بالا برای واردات مضاعف ایجاد کرده و ۲۴ میلیارد دلار واردات به بودجه کشور تحمیل شده است.

ضربه به اقتصاد کشور نیازی به ترامپ ندارد؛ دولت شرایطی را فراهم کرده که خودتحریمی بیش از تحریم آمریکا اقتصاد را دچار مشکل کرده است

وی افزود: یک بار صادقانه باید سیاسی گری را کنار بگذاریم و واقعیت را ببینیم. هدف امروز صادرات ما است، هدف امروز تولید کشور و اشتغال است؛ این در حالی است که اکنون ایجاد اشتغال برای قاچاقچی و پپله ور شده است؛ اکنون صادرات دچار مشکل است و صادر کنندگان نمی توانند ارز خود را هم قیمت پتروشیمی که رانت خوراک ارزان می گیرد، به سامانه نیما بدهند.

فرشچیان گفت: ضربه به اقتصاد کشور نیازی به ترامپ و ترامپها ندارد چرا که دولت شرایطی را فراهم کرده که خودتحریمی بیش از تحریم آمریکا اقتصاد را دچار مشکل کرده است.

آمار اشتغال خالص را بدهید

طیب زاده، رئیس اتاق بازرگانی کرمان هم در سخنانی گفت: رئیس سازمان برنامه و بودجه از آمار اشتغال صحبت کرد، اما بهتر است بگویند که میزان اشتغال خالص چقدر بوده و از تامین اجتماعی آماری بدهد که چه تعداد افراد بیکار شده اند.

وی افزود: آمایش سرزمین نیز کتابی در کتابخانه ها خواهد شد، چراکه از بخش خصوصی استفاده نشده است، بگذارید فعالان اقتصادی در این رابطه نظر بدهند.

آمار اشتغال زایی غیرواقعی است/ ما کف بازار شاهد ریزش فرصت های شغلی هستیم

علی دیلمقانیان، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران گفت: تصمیمات و برنامه های بازار و کنش گران اقتصادی بر اساس مشاهدات و میزان تحقق انتظارات آنها است، بر این اساس طی چند ماه گذشته به صورت مشخص مشاهده شد که انتظارات کنش گران اقتصادی و جامعه محقق نشد و بنابراین این اتفاق و نوسانات در بازار ارز، بیش از آنکه دلایل اقتصادی داشته باشد، عدم تحقق وعده ها و برنامه های سازمان برنامه و بودجه به عنوان یکی

از زعمای قوم رئیس جمهور است.

وی افزود: برخی آمارهای غلط به شما ارایه می شود که نمونه بارز آن آمار اشتغال است؛ ما به عنوان تولیدکننده و افرادی که هر روز کف بازار هستیم و وارد شهرک های صنعتی می شویم، مشاهده می کنیم که میزان اشتغال در جامعه هر روز کاهش می یابد و این در حالی است که مجموعه دولت مدعی افزایش اشتغال است. آمار غلط به شما ارایه می شود که نمونه بارز آن آمار اشتغال است؛ ما به عنوان تولیدکننده و افرادی که هر روز کف بازار هستیم و وارد شهرک های صنعتی می شویم، مشاهده می کنیم که میزان اشتغال در جامعه هر روز کاهش می یابد

دیلمقانیان گفت: بعد از برجام، راه گشایش خطوط اعتباری برای فعالان اقتصادی فراهم شد، سال گذشته نرخ مشخص شده است، این در حالی است که با ۴ برابر قیمت امروز باید با بانکها تسویه شود؛ در حالیکه بخش خصوصی توانایی این کار را ندارد.

وی در خصوص پیمان سپاری ارزی نیز گفت: بسیاری از واحدهای اقتصادی کالای خود را برای تامین نقدینگی پیش فروش کرده اند و کالایی که پیش فروش شده و پول آن گرفته شده است، امروز باید با چه ارزی به کشور برگردد؟

نرخ ارز بسیاری از افراد را سخته داد

محمد پارسا، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی با بیان اینکه دولت سرمایه اجتماعی را از دست داده است، گفت: تا این سرمایه اجتماعی را به دست نیاورید، همکاری دولت و ملت امکان پذیر نیست، این در حالی است که دولت امکان این را داشت که درآمد خود را به شدت افزایش دهد و کف حقوقی را به هفت میلیون تومان معادل خط فقر برسانید، در حالیکه ۵.۵ میلیون بشکه معادل نفت در انرژی مصرف می کنیم؛ در حالیکه قیمت انرژی باید اصلاح شود.

ادامه مطلب در صفحه بعد

وی افزود: چندین سونامی ارزی در بعد از انقلاب داشتیم که افراد زیادی را به سگته داده است، این در حالی است که وقتی قیمت ارز واقعی نیست، برخی دلار از کشور خارج می کنند و همین امر، دوباره قیمت ارز بالا می رود. این در حالی است که شش ماه در کنار دولت می توانیم نرخ ارز و انرژی را اصلاح کنیم و حقوق مردم را بالا ببریم.

برای دولت دوازدهم چه اتفاقی افتاده که اینگونه تصمیم می گیرد؟

محمد لاهوتی، رئیس کنفدراسیون صادرات ایران نیز در این جلسه گفت: اگرچه فعالان اقتصادی از حضور رئیس سازمان برنامه و بودجه خوشحال هستند، اما از توضیحات شما خوشحال نیستند، چراکه شما از خود تحریم ها صحبت نکردید و در حالی صحبت استفاده از نظرات بخش خصوصی به میان می آورید، که قبل از صدور بخشنامه نظر بخش خصوصی را اخذ نمی کنید؛ نباید بخشنامه صادر شود و بعد اصلاحاتی بر آن اعمال کنیم.

وی افزود: فعالان اقتصادی برای بخشنامه های صادره از سوی دولت، ساعتها در اتاق جلسه برگزار کرده و نظرات خود را به دولت ارسال می کنند؛ در حالیکه بخشنامه هایی ابلاغ می شود که بخش خصوصی را با مشکلاتی مواجه می سازد که در ۵ ماه گذشته برای مقابله با آن جنگیده اند؛ چراکه باید جواب کارگر و تولید خود را بدهند.

به گفته این عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران، دولت صحبت از افزایش آمارهای اشتغال به میان می آورد، اما سوال اینجا است که این افزایش اشتغال با کدام تولید صورت گرفته است، چراکه در شهرک های صنعتی شاهد کاهش تولید هستیم؟

لاهوتهی گفت: با قوانین متعدد، ممنوعیت های یک شبه، خرید مواد اولیه با نرخ ارز آزاد مشکلات زیادی ایجاد شده است؛ این در حالی است که دولت باید واقعیت ها را بپذیرد.

وی ادامه داد: دولتمردان بر این باورند که بازار آزاد ارز با نرخ های بالا نقشی در اقتصاد ایران ندارد، این در حالی است که دولت حاضر نیست بازار دو درصدی آزاد را به رسمیت بشناسد؛ در حالیکه تمام کالاها با همین ارز دو درصدی تامین می شود، پس نباید واقعیتها را نادیده گرفت.

حتی آمریکا برای تحریم، سه ماه فرصت داد اما دولت هر روز ممنوعیت تازه ایجاد می کند

لاهوتهی ادامه داد: ممنوعیت های بسیاری پیش روی صادرات قرار گرفته است، این در حالی است که حتی آمریکا نیز برای اعمال تحریم ها، سه ماه به شرکتها فرصت داده است، اما دولت هر روز ممنوعیت جدیدی برای صادرات کشور ایجاد می کند، در حالیکه صادرکننده در بازارهای هدف صادراتی متعهد است و قرارداد دارد. این طور مدیریت کردن در شرایط بحران و غیرعادی، جز اینکه مشکلات را دوچندان می کند، ثمره دیگری ندارد.

وی افزود: دولت با این تصمیمات، تمام فعالان اقتصادی را به عنوان سربازان خط مقدم زمین گیر کرده است، دولت دوازدهم، باید روش دولت یازدهم را ادامه دهد؛ در حالیکه سوال اینجا است که چه تغییری در دولت ایجاد شده که این گونه تصمیم می گیرد.

لاهوتهی گفت: دولت یا توزیع رانت می کند یا امضای طلایی را رونق می دهد، یا صادرات را محدود یا تولید را با مشکل مواجه می سازد؛ اما باید راه دیگری در پیش گرفته شود.

به شعور فعالان اقتصادی توهین کردید

همچنین زبردست یکی دیگر از اعضای اتاق بازرگانی ایران خطاب به نوبخت در جلسه اظهار داشت: توهین به شعور فعالان اقتصادی کردید، من شما را نمی بخشم. منتسب کردن همه مسائل به

دشمن، جای تاسف است و اگر قرار است، دولت از محل فروش ارز درآمد کسب کند و بدهی زمان دولت مهر ورزی را پرداخت کند که هم او را تطهیر کند و هم فحش برای دولت تدبیر بخرد، این کار برای من بسیار جالب است.

این فعال اقتصادی بیان داشت: اگر کسی که بخواهد یک کارگر را به اشتغال وارد کند، می داند چه دردی دارد. در ۶ ماه اخیر اکثر کارخانجات به نابودی کشانده شده، ولی شما چطور می گوئید اشتغال ایجاد شده است، اولین جایی که دولت به بی قانونی دست می زند، ماده ۱۳ قانون واردات و صادرات است که می گوئید پیمان سپاری ممنوع است، ولی شما صادرکنندگان را وادار به پیمان سپاری می کنید. من احساس می کنم آن طرف میز نمی داند این طرف میز چه خبر است.

زبردست با بیان اینکه دولت می خواهد ارز بفروشد و درآمد چندین میلیاردی جور کند و بدهی های خود به بانکها و تامین اجتماعی را پرداخت کند، گفت: فشار این کار به بخش خصوصی وارد شده و بعد شما می گوئید اشتغال درست شده است و این مسائل نشان می دهد که شما با مسائل کشور بیگانه هستید.

وی اظهار داشت: شما می توانستید یک عمر از نظرات بخش خصوصی استفاده کنید، در حالی الان که به مرز نابودی اقتصاد رسیده اید، می خواهید از نظرات بخش خصوصی استفاده کنید. من واقعا تعجب می کنم.

فعالان اقتصادی واقعیت های میدان عمل را منعکس می کنند

همچنین محمدرضا انصاری، نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران گفت: فعالان اقتصادی واقعیت های میدان را منتقل می کنند، این در حالی است که سازمان برنامه و بودجه و دولت باید ارتباط خود با اتاق بازرگانی و بخش خصوصی را پررنگ کنند
ادامه مطلب در صفحه بعد

اخبار اقتصادی

و فعالتر عمل نمایند؛ به نحوی که قبل از تصمیم گیری، با اتاق مشورت کنید.

وی افزود: ما یکبار به ارز ۴۲۰۰ تومانی مواجه شدیم، در حالیکه وقتی کمیته ارزی تشکیل دادیم متوجه شدیم که این نرخ قابل عمل نیست و یک هفته بعد از این تصمیم دولت نیز مراتب را به اعضای کابینه منتقل کردیم، اما سه ماه زمان برد تا ما توانستیم دولت را قانع کنیم که این تصمیم جواب نمی دهد.

انصاری اظهار داشت: چهار سال با حمایت های سازمان برنامه و بودجه تلاش شد تا تکلیف پروژه های نیمه تمام مشخص شود، اکنون کار به تبصره ۱۹ برای این طرح ها رسیده است؛ اما یک اتفاق تاریخی در حال رخ دادن است که واگذاری تصدی گری به بخش خصوصی را رقم زده است؛ البته این موضوع با مقاومت های جدی روبرو است و دستگاه های اجرایی از اجرای آن انکار دارند. بنابراین باید به همین قدرتی که برای تصویب این تبصره توان گذاشتیم، برای اجرای آن نیز زمان و انرژی بگذاریم.

سامانه نیما باید جمع شود

وی گفت: توسعه بدون صادرات امکان پذیر نیست، در حالیکه دولت با سامانه نیما به دست و پای صادر کننده می پیچید، این در حالی است که سامانه نیما باید جمع شود؛ این در حالی است که مشوق صادراتی به صادر کنندگان داده می شد، اما این هم جمع شد؛ یعنی قرار بود که ۱۳۰۰ میلیارد تومان به صادرات بعنوان مشوق داده شود، اما این رقم تخصیص داده نشده است.

وی افزود: سرمایه اجتماعی را از دست دادید؛ چراکه برخی از صادر کنندگان با این امید تخفیف داده و پروژه از بازارهای جهانی گرفته است، اما این وعده محقق نشده، این در حالی است که مشوق های صادراتی کاملاً مورد نیاز کشور است.

دنیای اقتصاد /
۹۷/۰۷/۱۰

IMF، بانک جهانی و WTO در یک گزارش مشترک ارائه کردند بسته جامع اصلاحات تجارت

سه نهاد معتبر بین المللی، «بانک جهانی»، «صندوق بین المللی پول» و «سازمان تجارت جهانی»، در گزارشی مشترک بر تاثیر شگرف اصلاحات «تجارت» بر «اقتصاد جهان» تأکید و بسته ای جامع را برای ایجاد اصلاحات در تجارت بین الملل ارائه کردند.

به گزارش گروه اقتصاد بین الملل روزنامه «دنیای اقتصاد»، این سه نهاد اعلام کردند که هدف از سیاست های تجاری باید کمک به ایجاد آزادی تجاری بیشتر و ماندگارتر باشد. این سیاست ها باید کشورها را تشویق کند تا به تجارت جهانی آزاد و قانون محور روی آورند. بر اساس این گزارش، یکپارچگی تجاری می تواند نقشی بسیار اساسی تر در تقویت وضعیت رفاهی کشورها داشته باشد. در این باره، تنش های تجاری فعلی تهدیدی برای بهره مندی از

منافع کشف نشده اصلاحات تجاری بیشتر است. فرصت هایی که فناوری اطلاعات و سایر تغییرات بنیادی در اقتصاد جهانی ایجاد می کند باید در حوزه های نوین سیاست های تجاری نظیر تجارت الکترونیک و خدمات بازتاب داده شود. آزادی بیشتر در این حوزه ها منجر به ارتقای رقابت، افزایش بهره وری و بهبود استانداردهای زندگی خواهد شد. در بسیاری از زمینه ها نظیر اقتصاد روستایی، کسب و کارهای کوچک و قدرت اقتصادی زنان اصلاحات تجاری نقشی مهم دارد، به خصوص برای تقویت رشد اقتصادی فراگیر. در این رابطه، استفاده از روش های منعطف تر در مذاکرات «سازمان تجارت جهانی» جانی دوباره به اصلاح تجارت جهانی خواهد داد.

به رغم منافعی که از این حوزه می توان به دست آورد، اما اصلاح نظام تجارت از آغاز قرن ۲۱ با تاخیر روبرو شده است. در طول این دوره، تلاش دولت ها در «سازمان تجارت جهانی» بر روش مذاکرات یک جانبه متمرکز بوده است. اکنون اما از آنجایی که گروهی از اعضای «سازمان تجارت جهانی» استراتژی های مشترک را در حوزه های مختلف دنبال می کنند، این پرسش مطرح است که چطور سایر روش های مذاکره - روش هایی که برخی از آنها در گذشته نیز امتحان خود را پس داده اند - می توانند به گونه ای مورد استفاده قرار گیرند تا بار دیگر تجارت نقش کامل خود را در افزایش رفاه اقتصاد جهانی ایفا کند.

ایجاد آزادی تجاری بیشتر و ماندگارتر باید به عنوان بخشی از تلاش گسترده برای تقویت و بازگشت به نظام تجاری جهانی باشد. نظام قوانین تجاری جهانی که نقشی بی بدیل در ایجاد رشد اقتصادی چندین نسل داشته، اکنون با تنش هایی مواجه است. این تنش ها که به تازگی برجسته شده اند، ریشه در موضوعاتی دارد که برای مدت های طولانی حل نشده باقی مانده اند. در این باره دولت ها باید در اسرع وقت به این موضوعات حل نشده - که نظام حل و فصل اختلافات «سازمان تجارت جهانی» نمونه ای از آنها است - رسیدگی کنند. ادامه مطلب در صفحه بعد

همکاری‌های مشترک نیز برای اطمینان از آزادی تجاری بیشتر، می‌تواند در حل این موضوعات تعیین‌کننده باشد.

بعد از جنگ جهانی دوم و تا اوایل قرن ۲۱، آزادی تجاری موجب ارتقای استانداردهای زندگی و کاهش فقر شد. این آزادی اما تاکنون ناتمام مانده است. پس از جنگ جهانی، نظام تجارت جهانی شاهد کاهش چشمگیر تعرفه‌ها بود، روندی که با اقتصادهای پیشرفته آغاز و سپس با اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه ادامه یافت. به‌عنوان مثال، بین سال‌های ۱۹۸۰ تا ۲۰۱۵، اقتصادهای پیشرفته میانگین نرخ تعرفه‌های خود را از ۱۰ به ۴ درصد و اقتصادهای در حال توسعه نیز میانگین تعرفه‌های خود را از ۳۱ به ۹ درصد کاهش دادند. نظام تجاری قانون محور که عمدتاً در حوزه «سازمان تجارت جهانی» بود آزادی، شفافیت و ثبات بیشتر را به ارمغان آورد.

بسیاری از این اتفاقات مثبت، به اصلاحات پیش از اوایل قرن ۲۱ بر می‌گردد. امروزه اما تعرفه‌ها، تفاوت‌های مقرراتی و سایر موانع سیاستی، تجارت کالاها را با چالش مواجه ساخته است. هرچند توافقات تجاری فرامرزی روزافزون در حال گسترش است، اما هنوز نیز سیاست‌های داخلی کشورها گاهی اوقات تجارت را با اختلال مواجه می‌سازد.

به گزارش این سه نهاد بین‌المللی، تغییرات بنیادی در حوزه‌های جدید اقتصاد جهانی تاکنون در سیاست‌های تجاری جهان بازتاب داده نشده‌اند، امری که رفاه آینده جامعه جهانی را با چالش مواجه خواهد ساخت. در حال حاضر خدمات بیش از دوسوم از تولید ناخالص داخلی جهان و اشتغال - بر مبنای ارزش افزوده ایجادشده - نیز نزدیک به نیمی از تجارت جهانی را تشکیل می‌دهند.

با این حال موانعی که امروزه بر تجارت خدمات وجود دارد فراتر از موانع تجارت کالاها در نیم‌قرن گذشته است. تکنولوژی‌های دیجیتال، تجارت فرامرزی خدمات را ممکن ساخته‌اند. تجارت و

تصمیم‌های سرمایه‌گذاری به‌جای جایگزین بودن، مکمل یکدیگر شده‌اند. هنوز اما سیاست‌گذاری‌ها مانعی برای سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی هستند و نبود قالب مشترک برای هزاران توافق سرمایه‌گذاری بین‌المللی، قوانین داخلی کشورها را به چالشی برای سرمایه‌گذاران و دولت‌ها تبدیل کرده است. ظهور زنجیره عرضه و تجارت جهانی مواد اولیه نیز بر اهمیت همکاری‌های مقرراتی، تسهیل سرمایه‌گذاری و تجارت و ایجاد محیط‌های سیاستی مناسب برای نوآوری بیشتر بخش خصوصی افزوده است.

تجارت همچنین می‌تواند به واسطه کاهش فقر و ایجاد فرصت‌هایی برای کسب‌وکارهای کوچک، کشاورزان، ماهیگیران و همچنین زنان، نیرویی قدرتمند برای ایجاد رشد اقتصادی فراگیر باشد. سیاست‌های تجاری بهتر، به خصوص در حوزه تجارت الکترونیک، می‌تواند به صادرات کسب‌وکارهای کوچک کمک کند. حوزه‌های سنتی سیاست‌های تجاری نیز اهمیت دارند. اختلالات در تجارت کالاهای کشاورزی بر دسترسی بازار و نوسان قیمت مواد غذایی اثرگذار است، امری که بر هر دو گروه مصرف‌کنندگان و کشاورزان کم‌بضاعت اثر خواهد گذاشت.

محدودسازی یارانه‌های تجارت شیلات نیز می‌تواند در اطمینان از معیشت جوامع ساحل‌نشین و پایداری ذخایر ماهی کمک‌کننده باشد. در تمام این حوزه‌ها تجارت منجر به اشتغال و قدرت اقتصادی زنان خواهد شد. به‌علاوه با توجه به نقش بالقوه تجارت و سایر تغییرات ساختاری در تنظیم فشارها بر بخش‌ها، گروه‌ها و مذاهب خاص، اتخاذ سیاست‌های تکمیلی مناسب نیز اهمیت می‌یابد.

در مسیر آینده، باید درس‌های عبرت‌آموز مذاکرات دو دهه گذشته «سازمان تجارت جهانی» مدنظر قرار گیرند و چشم‌انداز پیچیده‌تری برای سیاست‌های تجاری ارائه شود. روند کند اصلاحات از ابتدای قرن ۲۱ میلادی، تغییرات بنیادی در اقتصاد مدرن به هم مرتبط و ریسک‌های سیاست‌های تجاری، ضرورت

اصلاحات سیاست‌های تجاری را آشکار می‌سازد. چارچوب نهادی و قانونی «سازمان تجارت جهانی» و مشارکت تقریباً تمامی کشورها در این سازمان یک فرصت ویژه در این خصوص است. با این حال سازوکار این سازمان که به موجب آن تمامی اعضا باید بر موضوعات توافق کنند، احتمال مذاکرات خارج از این سازمان را افزایش می‌دهد. در واقع توافق میان تمامی اعضا، هرکدام با چالش‌ها و اولویت‌های مخصوص به خود، چالشی اساسی است. روش‌های مذاکرات منعطف‌تر در گذشته جواب داده است. نظام تجاری چندجانبه همیشه به توافقات گسترده همانند اجلاس اروگوئه وابسته نبوده است. زمانی که سازمان تجارت جهانی در سال ۱۹۹۵ تاسیس شد، بسیاری انتظار داشتند جریانی گسترده از توافقات جدید در طیف گسترده‌ای از موضوعات شکل گیرد. در تاریخچه «سازمان تجارت جهانی»، از روش‌های مذاکراتی متنوعی استفاده شده است، شامل روش‌های چندجانبه کامل. در این باره روش‌های منعطف‌تر می‌تواند به پیشرفت اصلاحات در زمینه‌هایی که اشاره شد کمک کند. مهم‌ترین اقدام برای بازگشایی یکجانبه اقتصادها، انجام اصلاحات از طریق توافقات چندجانبه کامل میان تمامی اعضای «سازمان تجارت جهانی» است.

با این حال از آنجایی که این روش در ابتدا احتمالاً امکان‌پذیر نیست، استفاده از روش‌های مذاکرات چندجانبه درون «سازمان تجارت جهانی» به مذاکرات خارج از چارچوب این سازمان ارجحیت دارد. استفاده از روش‌های مذاکراتی منعطف‌تر که جذابیت بیشتری دارند، در اختیار همه هستند و تقویت نظام تجاری جهان را به دنبال دارند. در جولای ۲۰۱۷ و در نشست هامبورگ رهبران گروه ۲۰ بر این موضوع تأکید کردند که چطور تجارت و سرمایه‌گذاری آزاد موجب تقویت رشد، بهره‌وری، ایجاد اشتغال و توسعه می‌شود. در این نشست آنها از عزم خود برای شکل‌دهی روند جهانی‌شدن سخن گفتند تا به واسطه آن تمامی مردم بتوانند از مزایای آن بهره‌مند شوند. در این رابطه این گزارش نیز از مواضع آنها حمایت می‌کند.

نظارت عمومی بر دولت‌ها

دنیای اقتصاد /

۹۷/۰۷/۰۹

گروه نویسندگان
بانک جهانی

کارشناسان بانک جهانی معتقدند فساد مالی یک چالش بزرگ برای توسعه پایدار و یکپارچه اقتصاد جهان، تحقق هدف کاهش فقر شدید تا سال ۲۰۳۰ و افزایش سطح رفاه مردم فقیر در اقتصادهای در حال توسعه محسوب می‌شود. در واقع مبارزه با فساد مالی بخش محوری در اهداف توسعه پایدار است و کاهش فساد مالی زمینه را برای تامین مالی توسعه اقتصادی فراهم می‌کند.

تحقیقات نشان می‌دهد افراد و شرکت‌ها هر سال حدود ۱۵۰۰ میلیارد دلار رشوه پرداخت می‌کنند و این رقم معادل ۲ درصد تولید ناخالص داخلی جهان است. همچنین این رقم ۱۰ برابر کمک‌های مالی خارجی است که از سوی نهادهای بین‌المللی و کشورها پرداخت می‌شود. البته باید به این نکته بسیار نگران‌کننده توجه کرد که زبان کلی حاصل از فساد مالی برای توسعه اقتصادی چند برابر رقم ذکر شده است، زیرا فساد مالی تمام بخش‌های اقتصاد و جنبه‌های مختلف زندگی مردم در جوامع مختلف را تحت تاثیر منفی قرار می‌دهد.

تحقیقات نشان می‌دهد فقرا بیشترین درصد درآمد خود را صرف پرداخت رشوه می‌کنند. برای مثال در پاراگوئه فقرا ۱۲/۶ درصد درآمدشان را برای این منظور هزینه می‌کنند در حالی که این رقم برای خانواده‌های ثروتمند ۶/۴ درصد است. در سیرالئون این دو رقم به ترتیب ۱۳ درصد و ۳/۸ درصد است. در واقع هر یک دلار، روپیه، روبل، یورو، یوان یا پزو که صرف پرداخت رشوه می‌شود از کیفیت زندگی فقرا در جوامع مختلف می‌کاهد.

برخی جنبه‌های فساد مالی فراگیر، کمتر مشهود هستند. برای مثال وجود فساد مالی سبب می‌شود فقرا تمایلی به رجوع به مراکز بهداشتی و درمانی نداشته باشند و این به معنای بدتر شدن وضعیت جسمی افراد فقیر، افزایش مرگ و میر در سنین مختلف و رشد جرم و جنایت است. بی‌اعتمادی شهروندان به یکدیگر و حکومت، جنبه دیگر فساد مالی فراگیر است که تبعات اجتماعی و اقتصادی بزرگ در بر

دارد. در این گونه جوامع، تمایل دولت به دگرگون کردن شرایط به نتایج عملی منجر نمی‌شود و به نظر می‌رسد حکومت با پدیده فساد مالی فراگیر به نوعی کنار آمده است.

بدون تردید این وضعیت سبب کاهش اعتماد بین‌المللی به این گونه کشورها می‌شود و نهادهای بین‌المللی به سختی حاضر می‌شوند کمک‌های مالی به دولت‌ها ارائه کنند.

فساد مالی به شکل‌های بسیار مختلف نمود پیدا می‌کند. فساد مالی ممکن است ارائه خدمات عمومی را تحت تاثیر قرار دهد. برای مثال یک افسر پلیس یا یک کارمند اداره برای انجام وظیفه معمول خود رشوه دریافت می‌کند. فساد مالی ممکن است در واگذاری پروژه‌های دولتی به شرکت‌ها رخ دهد.

در این حالت آن دسته از افراد و شرکت‌ها که دارای روابط مالی فسادآلود با نهاد دولتی هستند، بدون داشتن شرایط لازم در مناقصه‌های صوری موفق می‌شوند. فساد مالی همچنین به شیوه‌های بسیار بنیادی‌تر رخ می‌دهد. برای مثال ممکن است نحوه کار یک نهاد دولتی تحت تاثیر فساد مالی قرار گیرد.

در این حالت لطمات آن به اقتصاد و ساختار اجتماع بسیار فراگیرتر خواهد بود. هر یک از این شکل‌های فساد مالی اهمیت ویژه‌ای دارند و مقابله با آنها برای حرکت موثر در مسیر توسعه و رفاه اقتصادی ضروری است.

واقعیت این است که اقدامات موفقیت‌آمیز علیه فساد مالی حاصل همکاری سیاستمداران، مقامات ارشد حکومت، بخش خصوصی، شهروندان و سازمان‌های مردم نهاد است و هیچ یک از آنها به تنهایی قادر نیست مشکل را حل کند. در سال‌های اخیر دولت‌ها به این باور رسیده‌اند که ضروری است با بخش‌های دیگر جامعه شامل شرکت‌ها، شهروندان و سازمان‌های مختلف همکاری کنند و نیز باید از فناوری پیشرفته برای شفاف‌سازی رویه‌ها و مسیر حرکت پول در بخش‌های مختلف استفاده شود.

موضوع بسیار نگران‌کننده این است که بخش اعظم فسادهای مالی بزرگ بدون همکاری موسسات و نهادهای کشورهای ثروتمند قابل رخ دادن نیست.

ادامه مطلب در صفحه بعد

یادداشت

بازگشت به فهرست

نظارت عمومی بر دولت‌ها

برسد. همان‌طور که بیان شد، امکان ریشه کن کردن کامل فساد مالی یا پولشویی وجود ندارد، اما دولت‌ها و نهادهای مختلف در جوامع مسوولیت‌پذیر در مسیر کاهش این مشکل در حرکت هستند و از ابزارهای مختلف برای بالا بردن شفافیت، آگاهی رساندن به مردم، تدوین مقررات مناسب و مجازات شرکت‌ها و اشخاص دچار فساد مالی بهره می‌برند.

شرکت‌های بخش خصوصی که رشوه پرداخت می‌کنند، موسسات مالی که این رشوه را می‌پذیرند یا به پولشویی اقدام می‌کنند و وکلا و حساب‌رسان که تراکنش‌های فسادآلود را تسهیل می‌کنند عوامل اصلی رونق فساد مالی هستند.

داده‌های مربوط به جریان‌های مالی بین‌المللی نشان می‌دهد پول از کشورهای فقیر به سمت کشورهای ثروتمند در حال حرکت است طوری که تمامی زمینه‌های توسعه کشورهای فقیر تضعیف می‌شود. این واقعیت نشان می‌دهد فساد مالی یک مشکل جهانی است و صرفاً در تعداد خاصی از کشورها مشاهده نمی‌شود. در نتیجه مبارزه با آن به راه‌حل‌های بین‌المللی نیازمند است.

تلاش‌های نهادهای بین‌المللی برای مبارزه با فساد مالی باید در سطح کشور، منطقه و جهان انجام شود. طوری که در سطوح یاد شده برنامه‌های موثر جهت به حداکثر رساندن شفافیت تدوین شود.

بدون تردید حتی در بهترین شرایط، موسسات و اشخاصی وجود دارند که به فساد مالی آلوده می‌شوند. هدف اصلی از تمامی تلاش‌ها به حداقل رساندن این اشخاص و موسسات و بالا بردن هزینه فساد مالی است. مبارزه با فساد مالی باید به‌عنوان یک موضوع در حوزه توسعه اقتصادی مورد بررسی قرار گیرد و دولت‌ها موظف هستند تمامی اطلاعات قابل ارائه به شهروندان را در اختیار آنها قرار دهند.

در واقع شهروندان هر کشور بهترین ناظران بر جریان‌های سرمایه و ضامن اجرای رویه‌های قانونی در تمامی حوزه‌ها هستند. در این مسیر دولت‌ها می‌توانند بر شفافیت عملکرد نهادهای دولتی و شرکت‌ها بیفزایند، برنامه‌های مبارزه با پولشویی را اجرا کنند و تغییرات لازم را در مقررات پیچیده و دست‌وپاگیر اعمال کنند تا زمینه‌های بروز فساد مالی از میان برود.

آموزش عمومی درباره رویه‌ها و قوانین جاری، امکان نظارت عمومی بر عملکرد دولت و نهادهای دولتی را به مردم می‌دهد و هیچ نظارتی کامل‌تر از نظارت عمومی نیست. از سوی دیگر باید اثرات و جنبه‌های منفی فساد مالی به اطلاع مردم برسد تا آنها نسبت به آن هوشیار باشند و آن را موضوعی پیش پا افتاده قلمداد نکنند. دولت‌هایی که در مسیر بالا بردن سطح آگاهی مردم از قوانین و رویه‌های اجرایی حرکت نمی‌کنند، خواسته یا ناخواسته در حال فراهم کردن زمینه گسترش فساد مالی هستند.

آموزش باید از سنین نوجوانی برای مردم آغاز شود و زبان‌های فساد مالی به خوبی به اطلاع همگان

مقاله مدیریتی

شمشیر دولبه پیچیدگی محصولات

لئونارد شرمن

مترجم: مهدی نیکوئی

برگرفته از کتاب: اگر در جنگ سگی هستی، گربه شو! : متنوع سازی محصولات و قابلیت های آنها یکی از شیوه های رایج فعالیت کسب و کارها در جهان امروز است تا بتوانند مشتریان بیشتری به دست بیاورند؛ اما همین موضوع گاهی می تواند به بهای از بین رفتن آنها تمام شود. متنوع سازی بیش از حد و افراط در پیچیدگی های محصول، نه تنها هزینه ها را افزایش می دهد، کیفیت را فدا می کند و به سودآوری لطمه می زند، بلکه می تواند وجهه و اعتبار نشان تجاری را مخدوش کند.

یکی از بهترین مثال ها از شرکت هایی که با پیچیدگی بیش از حد، زمینه نابودی خود را فراهم ساختند، شرکت تولیدکننده ظروف و محفظه های پلاستیکی خانگی رابرمید (به معنای خدمتکار لاستیکی) است. این شرکت آمریکایی در اوایل دهه ۱۹۹۰، در هر سال، رشدی دورقمی را تجربه می کرد که ناشی از نوآوری های متمایز در طراحی محصولات بود. این شرکت در سال ۱۹۹۳، از سوی مجله فورچون به عنوان تحسین برانگیزترین شرکت سال معرفی شد.

اما به تدریج، رقبای خارجی ظهور کردند و بخشی از مشتریان و خرده فروشان را جلب محصولاتی کردند که «به اندازه کافی» خوب بودند و قیمت های پایینی داشتند. در واکنش به این شرایط رقابتی، مدیرعامل رابرمید، ولفگانگ شمیت تصمیم گرفت سرمایه گذاری بیشتری روی نوآوری کند و هدف شرکت را «دفن رقبا در بین انبوهی از محصولات غیرقابل تقلید» اعلام کند.

این سخن، عملی شد و شرکت دوره ای از توسعه جنون آمیز محصولات جدید را آغاز کرد. ۵ هزار

محصول متمایز با ۴۲۶ رنگ منحصر به فرد (از جمله ۱۸ رنگ سیاه) تولید شد که ۱۰ هزار فروشنده مختلف باید آنها را به بازار عرضه می کردند. این سطح باورنکردنی از پیچیدگی محصول منجر به افزایش هزینه های شرکت و مشکلاتی در تامین مواد اولیه شد. در همین زمان، رقبا به آرامی به بهبود کارایی و کیفیت محصولات خود ادامه دادند. با توجه به آنکه محصولات رقبا به راحتی یافت می شدند، فروشگاه های بزرگی مانند والمارت همکاری خود را با رابرمید کاهش دادند و ترجیح دادند بسیاری از محصولات آنها را که هم قیمت های بالایی داشتند و هم در تحویل آنی به مشکل خورده بودند، از قفسه های خود خارج کنند.

میزان تقاضای محصولات شرکت در سایر فروشگاه ها و خرده فروشی ها نیز در حال کاهش بود؛ چرا که دیگر مشتریان تنوع محصولات رابرمید را توجیه کننده قیمت های بالای آن نمی دانستند.

در سال ۱۹۹۸ و با اوج گیری زیان ها، رابرمید تصمیم گرفت یکی از شرکت های زیرمجموعه خود را با نام نیوئل و با قیمتی بسیار پایین تر از زمان اوج ارزش سهام آن به فروش برساند. مثال جدیدتری از شرکت هایی که اجازه دادند، پیچیدگی بیش از حد محصولات و خدمات، وجهه و ارزش نشان تجاری آنها را کاهش دهد، اورنوت است. اورنوت که در سال ۲۰۰۸ تاسیس شد، نرم افزاری بود که به کاربران خود اجازه می داد در محیط ها و دستگاه های مختلف اقدام به یادداشت برداری و آرشیو اطلاعات شخصی خود بکنند. به عبارت دیگر، برنامه این شرکت به این منظور نوشته شده بود که افراد و تیم های کاری مختلف، بتوانند هر گونه اطلاعات را با هر فرمتی و با هر دستگاهی که با آن سروکار دارند، ذخیره و در آینده بازیابی کنند.

تا سال ۲۰۱۳، اوضاع اورنوت بسیار مساعد بود. ۸۰ میلیون کاربر برای استفاده از خدمات آن ثبت نام کرده بودند و ۳۰۰ میلیون دلار سرمایه گذاری کسب و کارها باعث شده بود تا ارزش کل شرکت به یک میلیارد دلار برسد.

اما در ۲ سال پس از آن، اورنوت وارد شرایط بحرانی شد. در سال ۲۰۱۵، این شرکت نزدیک به ۲۰ درصد از کارکنان خود را اخراج کرد، ۳ شعبه از ۱۰ دفتر جهانی خود را تعطیل کرد و مدیرعامل آن نیز عوض شد.

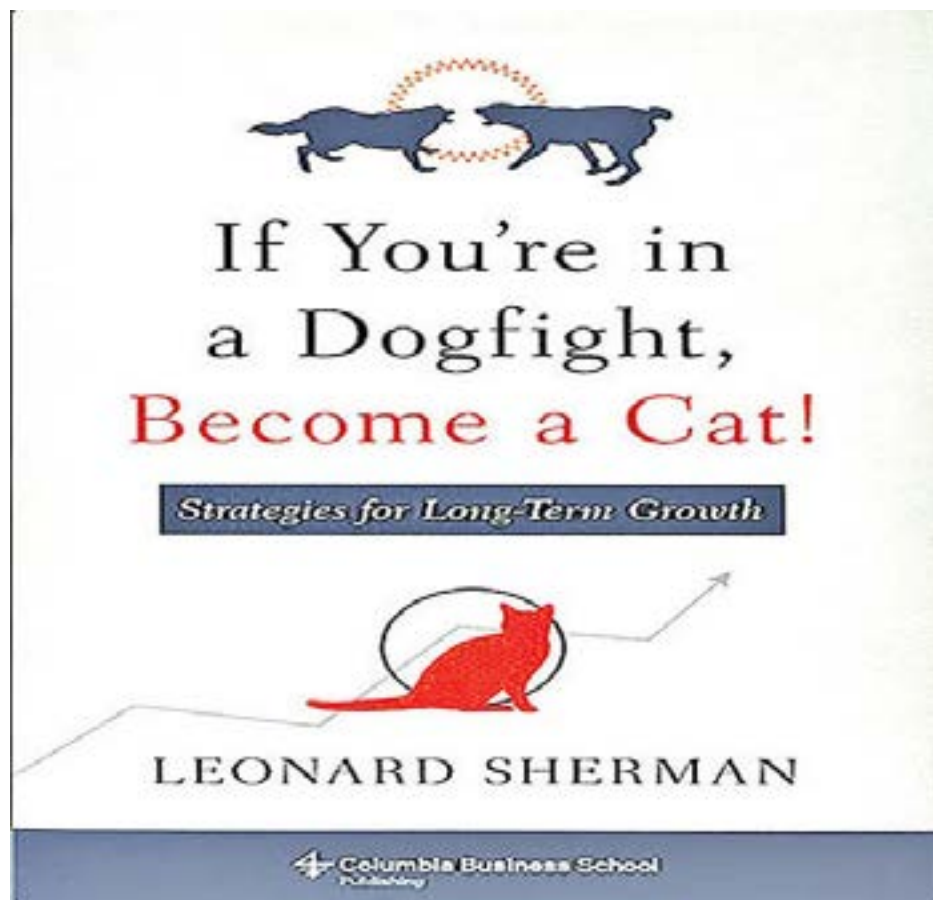
ادامه مطلب در صفحه بعد

شمشیر دولبه پیچیدگی محصولات

وجود دارد که در صورت توجه به آنها می‌توانید سود بیشتری به دست آورید.

هر کدام از این سیگنال‌های بازار، فرصتی طلایی به نظر می‌رسند که با اندکی خلاقیت، خواهید توانست تقاضای بیشتری برای محصولات خود ایجاد کنید. اما در این بین، ممکن است اثرات معکوس بسیاری نادیده گرفته شود: افزایش هزینه‌ها، کاهش کیفیت، غیرمتمرکز و رقیق شدن نشان تجاری و البته سردرگمی مشتریان.

مشخص شد که بیشتر کاربران اورنوت از نسخه رایگان آن استفاده می‌کردند و دلیل کافی برای خرید حق اشتراک آن پیدا نمی‌کردند. اورنوت در تقلا برای کسب درآمد، تمرکز خود را از دست داد و به‌طور پیوسته محصولات جدیدی معرفی کرد که پیچیده‌تر بودند و اغلب سرعت اجرای آنها پایین بود. قابلیت‌ها و کارکردهای برنامه اورنوت به حدی افزایش یافته بود که دیگر توضیح آن برای مشتریان جدید و حتی کاربران قدیمی، به سادگی امکان‌پذیر نبود.

همان‌طور که مدیرعامل پیشین شرکت، فیل لیبن، توضیح می‌دهد، «مشتریان به کار با نرم‌افزار شرکت ادامه می‌دادند و می‌گفتند: وای، من عاشق اورنوت هستم. سال‌ها است که از این نرم‌افزار استفاده می‌کنم و به تازگی متوجه شده‌ام که تنها از ۵ درصد امکانات و قابلیت‌های آن استفاده می‌کرده‌ام.» مشکل شرکت، آنجا بود که این ۵ درصد برای هر کدام از کاربران، متفاوت بود. همان‌طور که لیبن توضیح می‌دهد، اگر همه کاربران از ۵ درصد خاص امکانات اورنوت استفاده می‌کردند، به سادگی می‌شد ۹۵ درصد بقیه را از دسترس خارج کرد و هزینه‌ها را به شدت کاهش داد.

اما نحوه استفاده کاربران از قابلیت‌های نرم‌افزار، بسیار متفاوت بود و کارهای بسیاری باید برای یکپارچه‌سازی آن انجام می‌شد. اورنوت به حدی گسترده و سطحی شده بود که هویت‌محوری و ارزش‌آفرینی اولیه خود را فراموش کرد. چرا باید یک شرکت اجازه دهد که پیچیدگی بیش از حد محصولات و خدمات، به نشان تجاری آن ضربه بزند؟ واقعیت آن است که این گرایش برای حرکت به سمت سطوح غیراقتصادی، در محیط کسب‌وکار بسیار رایج است.

برای درک این موضوع، خود را یک مدیر نشان تجاری محصولات مصرفی (مانند شوینده‌ها و مواد غذایی) تصور کنید که برای حفظ درصدهای کوچکی از سهم بازار، باید با رقابت شدید در سطح کشور، مبارزه کند.

اگر رقبا به تازگی توانسته باشند با معرفی طعم‌های جدید، بسته‌بندی‌های متمایز و معرفی محصولات متنوع، بخشی از بازار شما را بگیرند، حرکت به سمت پیچیدگی محصولات الزامی به نظر می‌رسد. خط تولید محصولات شما، کهنه و بیات به نظر می‌رسد و داستان جدیدی برای تعریف کردن پیش فروشندگان و مشتریان ندارید. ممکن است تحلیلگران شما به این نتیجه رسیده باشند که هنوز هم فرصت‌های بالقوه‌ای برای افزایش فروش به گروه‌های قومی، جنسیتی یا بخش‌های خاصی از اجتماع

هاوایی (سپتامبر ۲۰۱۸)

بزرگترین فوران آتشفشان در دهه های اخیر

عکس هفته

مخاطبان محترم خبرنامه خواهشمند است ما را از نظرات، پیشنهادات و انتقادات خود مطلع فرمایید.

با تشکر و سپاس از همراهی شما

■ تهیه و تنظیم:
فرانک امیدی

■ تلفن:
۸۸۶۵۲۵۳۹
۸۸۶۵۲۷۹۸

■ فکس:
۸۸۶۵۳۰۴۲

■ آدرس:
تهران، خیابان گاندی جنوبی، خیابان ۱۹، پلاک ۲۳، واحد ۴

■ وب سایت:
www.iropex.com

■ ایمیل:
info@iropex.ir
omidi@iropex.ir